

**POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA
W KOLBUSZOWEJ**

Adres: 36-100 Kolbuszowa, ul.11-go Listopada 10
tel. 0 17 2271150; fax 0 17 2271150

www.gov.pl/web/psse-kolbuszowa

e – mail: psse.kolbuszowa@sanepid.gov.pl

**Informacja o stanie bezpieczeństwa
sanitarnego powiatu kolbuszowskiego
za 2023r.**

Sporządził :

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Kolbuszowej

Data i podpis

I. Informacja ogólna o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Państwowa Inspekcja Sanitarna zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. Dz. U. z 2023r poz. 338 (ustawa o PIS) jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, higieniczno-sanitarnymi jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Celem jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna równolegle z rozwojem gospodarczym powiatu kolbuszowskiego systematycznie rozszerza swoje zadania w zakresie zdrowia publicznego. Wymiernym tego efektem jest planowa i systematyczna poprawa stanu higieny środowiska naturalnego człowieka. Wypracowywane przez organy PIS informacje, służą do identyfikowania i formułowania najistotniejszych problemów związanych z wpływem otaczającego środowiska na zdrowie społeczeństwa. Zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego są niezwykle zróżnicowane, zmienne i nieprzewidywalne, co dotychczas pokazały ostatnie lata. W przedstawionym Państwu raporcie o stanie sanitarno – higienicznym powiatu kolbuszowskiego wskazano na działania podejmowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej na przestrzeni 2023 roku.

W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kolbuszowej jest włączony do funkcjonowania centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej i unijnej, które są realizowane poprzez prowadzenie :

- ✓ systemu ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)
- ✓ monitoringu jakości wody do spożycia przez ludzi,
- ✓ monitoringu jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli,
- ✓ systemu Wczesnego Ostrzegania o niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF,
- ✓ system granicznej kontroli sanitarniej środków spożywczych TRACES-NT,
- ✓ Platformy Koordynacji i Wymiany Danych – Single Window (PKWD-SINGLE WINDOW),
- ✓ systemu informowania o produktach kosmetycznych i substancjach chemicznych – RAPEX,
- ✓ systemu monitorowania i ostrzegania o dopalaczach -SMIOD,
- ✓ systemu rejestracji chorób zawodowych,
- ✓ elektronicznych rejestrów chorób zakaźnych/zakażeń,
- ✓ elektronicznego systemu nadzoru nad dystrybucją szczepionek – ESNDS,
- ✓ systemu rejestracji wywiadów epidemiologicznych – SRWE,
- ✓ rejestru ognisk epidemicznych – ROE i Epi-Baza, Redmine,
- ✓ systemu EWP3,

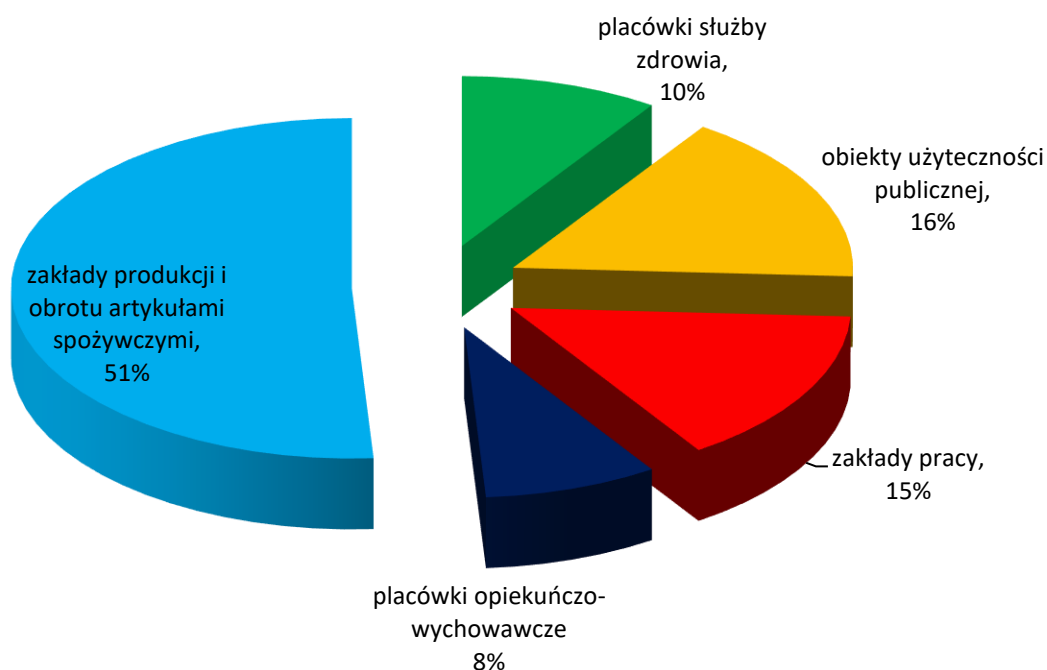
Ogólna charakterystyka Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kolbuszowej

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna działa na terenie powiatu kolbuszowskiego, obejmując swym nadzorem miasta, gminy; Kolbuszowa, Cmolas, Dzikowiec, Majdan Królewski, Niwiska, Raniżów. Działalność stacji jest oparta na współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Rzeszowie i jej Oddziałami Laboratoryjnymi w Tarnobrzegu, Sanoku, Przemyślu.

W opracowaniu przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące stanu sanitarnego powiatu kolbuszowskiego na dzień 31 grudnia 2023r.

Nadzór sanitarny jest prowadzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Kolbuszowej w 1028 obiektach, tj.: 97 placówkach służby zdrowia, 168 obiektach użyteczności publicznej, 153 zakładach pracy, 85 placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych, 525 zakładach produkcji i obrotu artykułami spożywczymi, przedmiotami użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi. Jako, iż w skład 1 obiektu, może wchodzić kilka placówek, np. może się składać z przedszkola, szkoły, stołówki, gabinetu opieki medycznej, bieżący nadzór będą tam pełnić pracownicy kilku pionów, ale obiekt wykazany jest jeden raz w ewidencji Stacji.

Struktura obiektów będących pod nadzorem PIS w powiecie kolbuszowskim

Personel:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kolbuszowej na koniec 2023r. zatrudniała 16 osób (14,25 etatu), w tym w nadzorze bieżącym (z uwzględnieniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego) było zatrudnionych 13 osób (12 etatów), 4 osoby obsługi (2,25 etatu).

Pracownicy odpowiedzialni za kontrolę są przeszkoleni, mają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie oraz wiedzę na temat wymagań dotyczących inspekcji, które mają przeprowadzać. Pracownicy posiadają odpowiednie wykształcenie i umiejętności do zajmowania danego stanowiska i realizacji powierzonych obowiązków, uzupełniane i pogłębiane na szkoleniach. Wszystkie osoby pracujące w nadzorze bieżącym posiadają wyższe studia II stopnia oraz studia podyplomowe, w tym 2 osoby specjalizację z zakresu zdrowia publicznego.

System Jakości:

Inspekcja Sanitarna w powiecie kolbuszowskim posiada od 2002r. wdrożony system jakości działalności kontrolnej. Obecnie w oparciu o Normę PN-EN ISO/IEC 17020:2012 – *Ocena zgodności - Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję*, który jest systematycznie doskonalony. System ten pozwolił na pełniejszą i sprawniejszą ocenę kontrolowanych obiektów w zakresie zgodności z wymaganiami. Wdrożone procedury i instrukcje pozwalają na ocenę jakości pracy personelu i szybkie reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości.

W 2023r. w PSSE Kolbuszowa przeprowadzono: audit wewnętrzny wg § 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla resortów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych. Audit został przeprowadzony przez uprawnionego audytora SZBI. Podczas auditu dokonano zbadania na wybranej próbie przestrzegania wymagań SZBI. Nie stwierdzono niezgodności w wykonywaniu SZBI. Zakres auditu obejmował następujące obszary: Personel, Środki techniczne i wyposażenie, Metody i procedury inspekcji, Sprawozdania z inspekcji i świadectwa inspekcji, Postępowanie z przedmiotami inspekcji i próbkami, Zapisy z inspekcji, Sprawozdania z inspekcji i świadectwa inspekcji. W wyniku auditu nie stwierdzono niezgodności i spostrzeżeń negatywnych.

Audit wykazał, że system jakości w audytowanym zakresie funkcjonuje prawidłowo i jest na bieżąco skutecznie doskonalony.

Ocena Wyników Kontroli Zewnętrznych (Jednostki Nadzędne, Instytuty, Itp.)

W 2023 roku miała miejsce kontrola Stacji przez Zespół ds. Kontroli Kompleksowych upoważniony przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego do przeprowadzenia kontroli działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kolbuszowej. Kontrolę przeprowadzono w okresie jednego miesiąca. Kontrola obejmowała w szczególności okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli. Poszczególne zagadnienia prowadzonej kontroli określono w programie kontroli. Wykonywanie zadań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej w kontrolowanym zakresie oceniono: pozytywnie.

ZAKRES KONTROLI: system zarządzania, wdrożenie Kodeksu Etyki Pracownika Państwowej Inspekcji Sanitarnej, struktura nadzoru nad systemem jakości w działalności kontrolnej, realizacja polityki bezpieczeństwa informacji, organizacja Stacji, sprawy pracownicze, sprawy finansowe w tym; prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych, sporządzania dokumentów wewnętrznych, wykonanie planu finansowego dochodów, wydatków jednostki, prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych, terminowość odprowadzania dochodów budżetowych na rachunek Min. Finansów, windykacja należności, regulacje wewnętrzne (polityka rachunkowości), terminowość i zgodność z przepisami prawa prowadzonej inwentaryzacji. Ponadto kontrolą objęto wszystkie stanowiska ds. nadzoru bieżącego, nadzoru zapobiegawczego oraz oświaty i promocji zdrowia, w tym; dokumentacja spraw (w tym: prowadzenie teczek akt, dostępność itp.), tryb przygotowania pism, protokoły kontroli obiektów, terminowość wydania decyzji i postanowień, prawidłowość sporządzania pod względem formalnym i merytorycznym decyzji i postanowień, dowody doręczenia stronie aktów administracyjnych, monitorowanie wykonania zaleceń pokontrolnych – prowadzenie postępowań egzekucyjnych, prawidłowość postępowań mandatowych - zasadność nakładanych grzywien, wysokość grzywien, sposób prowadzenia kontroli, rejestry i ewidencje, plany pracy i ich realizacja (ze szczególnym uwzględnieniem obiektów podlegających Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji), rozpatrywanie interwencji, wystąpienia do władz samorządowych i innych. Kontrola obejmowała również sprawy administracyjne, w tym; dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami w rozumieniu Ustawy z dnia 19 lipca 2019r., gospodarowanie środkami transportu, sposób realizacji zamówień publicznych.

Dodatkowo w 2023 roku pracownicy WSSE przeprowadzili kontrolę na Stanowisku pracy ds. epidemiologii, kontrolą objęto zagadnienia dotyczące działań związanych z zapobieganiem i zwalczaniem zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz sprawdzenie pod względem merytorycznym i prawnym dokumentacji z zakresu epidemiologii – nie wydawano zaleceń pokontrolnych.

W 2023 roku PSSE Kolbuszowa została ponadto objęta kontrolą NIK. Kontrola dotyczy wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci i młodzieży. Zakres przedmiotowy kontroli; działań PPIS w celu realizacji obowiązku szczepień ochronnych dzieci i młodzieży oraz reagowania w sytuacji uchylania się od niego, działalności oświatowo-zdrowotnej PPIS w celu realizacji obowiązku szczepień ochronnych dzieci i młodzieży. Czas kontroli obejmuje również 2024 rok.

Współpraca:

W 2023 roku poszczególne komórki organizacyjne wykonujące czynności kontrolne współpracowały między innymi z: Policją, Inspekcją Weterynaryjną, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kolbuszowej, Inspekcją Ochrony Środowiska, Państwową Inspekcją Pracy, Państwowym Zakładem Higieny w Warszawie, Instytutem Żywności i Żywienia w Warszawie, Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy. Kontynuowano również współpracę z jednostkami samorządowymi Starostwa i Gmin z terenu powiatu Kolbuszowskiego, zakładami opieki zdrowotnej, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, organizacjami pożytku publicznego itp.

Podstawowe dane o działalności nadzorczej Państwowej Inspekcji Sanitarnej Powiatu Kolbuszowskiego w 2023 roku.

Realizacja zadań odbywała się zgodnie z „Planem zasadniczych zadań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej na 2023r.” obejmującym zadania priorytetowe, statutowe oraz plan kontroli obiektów. Zadaniem priorytetowym w planie pracy na 2023 rok było;

- ✓ Zapewnienie możliwości, zoptymalizowanej pod względem czasu, kosztu i efektywności, reakcji w sytuacjach kryzysowych, zagrażających bezpieczeństwu obywateli w kontekście zdrowia publicznego poprzez rozwój istniejącego systemu, pozwalającego na agregację danych zdrowotnych oraz integrację z systemami informatycznymi w obszarze zdrowia publicznego.
- ✓ Zintensyfikowanie przez PSSE działań edukacyjnych.
- ✓ Objęcie nadzorem zakłady w których stan sanitarny wymagał poprawy.
- ✓ Kontynuacja współpracy z instytutami i towarzystwami naukowymi, organizacjami międzynarodowymi oraz właściwymi organami w zakresie ograniczania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych.

Ponadto w działaniach statutowych należało się między innymi skupić na pracy;

- ✓ W obszarze podejścia opartego na szacowaniu ryzyku, w tym: weryfikacji i analizie ocen ryzyka przeprowadzonych przez dostawców wody w systemie zaopatrzenia oraz nadzorowania systemów zaopatrzenia, dla których wydano zgodę na zmniejszenie minimalnej częstotliwości pobierania próbek lub na usunięcie parametrów z monitorowania.
- ✓ Prowadzeniu oceny bezpieczeństwa żywienia w zakładach małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego typu zamkniętego w miejscowościach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego, w tym w sezonie letnim (czerwiec-wrzesień).
- ✓ Monitorowanie oraz dokonywanie oceny warunków higieniczno-sanitarnych letniego wypoczynku w odniesieniu do obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych przez organy PIS.
- ✓ Prowadzenie oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków – zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.
- ✓ Prowadzenie przez PSSE nadzoru nad eksportem żywności do krajów trzecich, w tym w szczególności do Chin i Indii.
- ✓ Działaniach kontrolnych w placówkach nauczania, uwzględniające nowy model sprawowanego nadzoru – działania o charakterze profilaktycznym, m.in. w zakresie wad postawy, wad wzroku czy profilaktyki zdrowotnej uczniów.
- ✓ Działaniach kontrolnych oraz edukacyjnych w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest.

Na podstawie szacowania ryzyka zagrożeń plan został opracowany i wytypowano poszczególne obiekty do kontroli, by zapewnić bezpieczeństwo sanitarne w powiecie kolbuszowskim.

W latach 2020-2022 najważniejszą przesłanką w pracy zgodnie z Ustawą o PIS były działania związane ze zwalczaniem epidemii SARS-CoV 2. Od 20 marca 2020 roku do 15 maja 2022 roku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia obowiązywał w Polsce stan epidemii, 16 maja 2022 stan epidemii został zmieniony na stan zagrożenia epidemicznego, natomiast 1 lipca 2023 stan zagrożenia epidemicznego został odwołany.

Powyższe zmiany w przepisach prawnych oraz dobra sytuacja epidemiologiczna pozwoliły na powrót do działania na wszystkich obszarach do których została powołana Inspekcja Sanitarna, tj. prawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

W PSSE realizowano wszystkie zadania wynikające z Planu Zasadniczych Zadań na 2023r. tj. prowadzono między innymi nadzór bieżący nad higieną środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urzędów użyteczności publicznej, nadzoru nad jakością zdrowotną żywności w tym; warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, warunków zdrowotnych produkcji materiałów i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, produktami kosmetycznymi oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi, zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy, higieny procesów nauczania w tym; higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz w ośrodkach wypoczynku, bezpieczeństwem wypoczynku dzieci i młodzieży, przestrzegania obowiązków przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby, prekursorzy kategorii 2 i 3; przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.

Równocześnie rozpatrywano wnioski w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w szczególności: opiniowano projekty planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadniano warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, uzgadniano dokumentacje projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, uczestniczono w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Kolbuszowej równocześnie inicjowała, organizowała, prowadziła, koordynowała i nadzorowała działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Prelekcje podczas spotkań z mieszkańcami powiatu, uczniami, stoiska edukacyjno-informacyjne, dystrybucja materiałów, posty w Social Mediach to niektóre z form prowadzonych działań oświatowych.

Na bieżąco przeprowadzano działania wskazywane przez GIS lub PPWIS jak również przekazywano informacje, raporty z ich wykonania.

Plan pracy został zrealizowany w 96%. Przyczyna nie wykonania pojedynczych kontroli była niezależna od pracowników Stacji, gdyż najczęstszym powodem była likwidacja zakładu lub długotrwałe zawieszenie działalności (działalność nie została wznowiona przed końcem 2023r).

Ponadto w 2023 roku realizowano zadania nie ujęte w planie pracy:

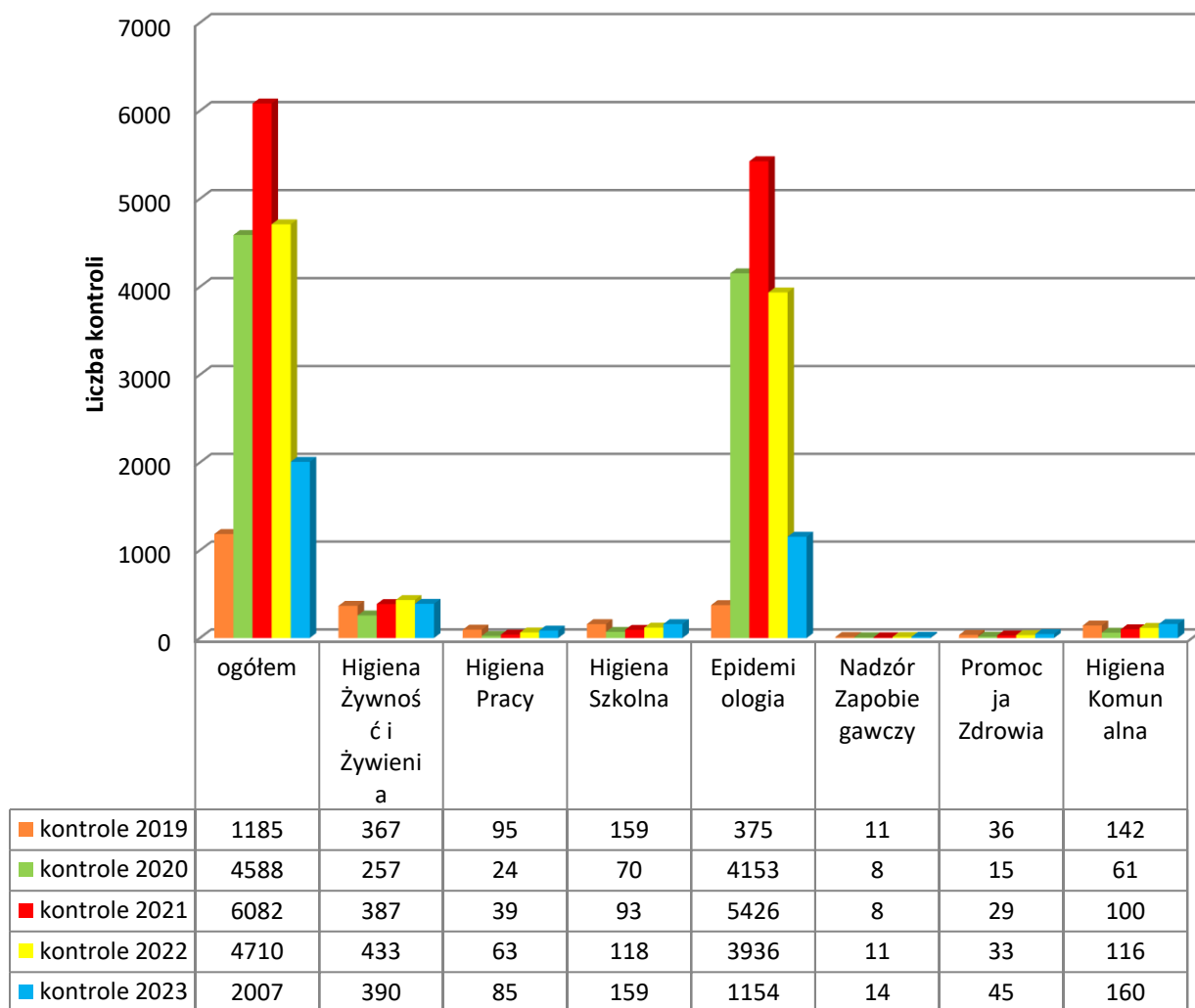
- ✓ Podjęto czynności w związku z sytuacją epidemiologiczną dot. ogniska zachorowań na Legionellozę na terenie miasta Rzeszów i powiatu rzeszowskiego (pisma, kontrole, materiały informacyjne, pobór prób wody).
- ✓ W okresie czerwiec-grudzień 2023 roku prowadzono wzmożony nadzór nad żywnością pochodzenia ukraińskiego, szczególnie w zakresie pozostałości pestycydów (kontrole, pobór prób).
- ✓ Realizowano Projekt ImmuHubs: głównym celem jest ograniczenie przenoszenia się chorób, którym można zapobiegać dzięki szczepieniom, jest to kampania edukacyjna- informacyjna na

rzecz promocji zdrowia i zwiększenia świadomości w zakresie szczepień ochronnych, skierowanym do dzieci i młodzieży pozostawionej bez opieki (domy dziecka). PSSE Kolbuszowa przeprowadził ankietyzację w placówce Nasz Dom. Udzielono informacji na temat szczepień oraz drobnoustrojów które wywołują znane choroby. Poruszono również temat kalendarza szczepień.

W 2023 roku w skali powiatu miało miejsce 2007 kontroli, w tym w ramach bieżącego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego przeprowadzono 865 kontroli - rok wcześniej 771 kontroli. Przeprowadzono 1083 wywiadów epidemiologicznych, rok wcześniej 3895. Wydano 370 decyzji- rok wcześniej 455 decyzji, w tym 290 stanowiło decyzje wydane w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, lub na mocy, których strona nabyła prawo, jak również decyzje zmieniające treść wydanych decyzji, decyzje w sprawie chorób zawodowych. Wydano 56 postanowień, nałożono 14 mandaty na łączną kwotę 3500zł., rok wcześniej nałożono 34 mandaty, na kwotę 6560 zł.

Ponadto w ramach nadzoru nad eksportem środków spożywczych wydano 58 świadectw jakości zdrowotnej środków spożywczych przekraczających granicę.

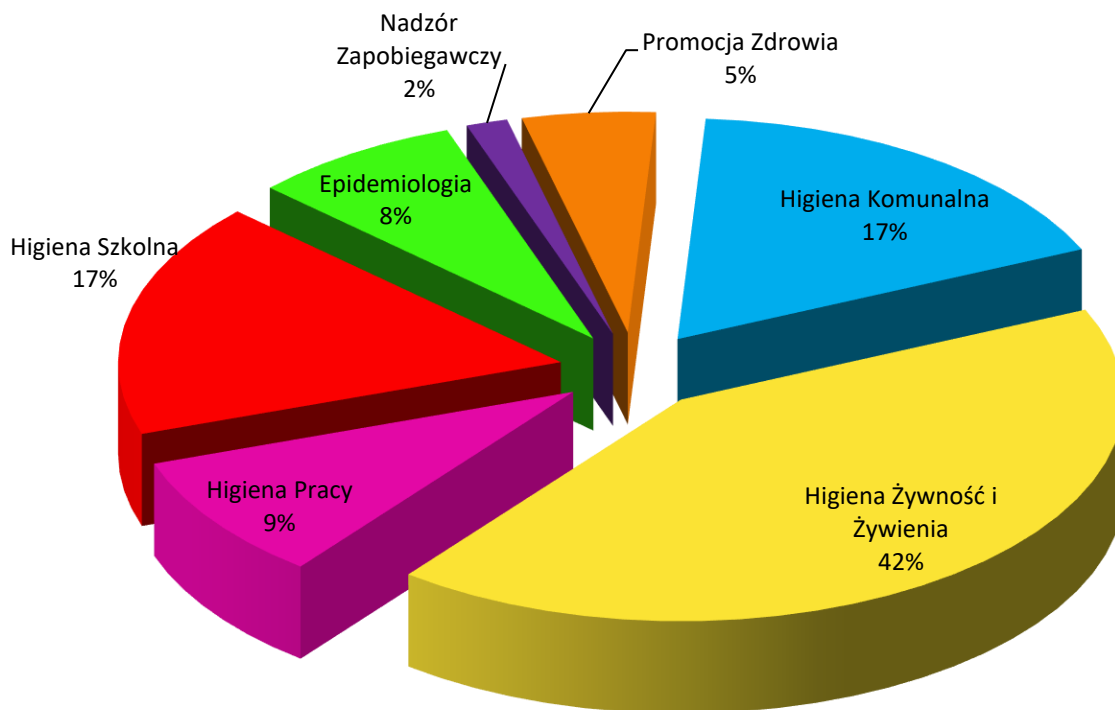
Zestawienie kontroli w latach 2019-2023

Porównując liczbę przeprowadzonych kontroli sanitarnych z ostatnich lat, widzimy, że lata 2020-2022 zaowocował olbrzymią intensyfikacją pracy dla Inspekcji Sanitarnej. Pracownicy tutejszej Stacji pracowali od marca 2020r. siedem dni w tygodniu, częstokroć poza ustalony czas pracy. Obecny 2023 rok, to powrót do działań we wszystkich obszarach funkcjonowania PIS, podejmowania kontroli we wszystkich kategoriach obiektów, łącznie z obiektami przejętymi w nadzór od MSWiA. Jednak epidemiologia jest obciążona większą liczbą wywiadów epidemiologicznych, zarówno

wynikających z nowej jednostki chorobowej jaka jest Covid19 jak również ustawodawca wprowadził dodatkowe wywiady epidemiologiczne do chorób zakaźnych, których nie było w latach poprzednich.

kontrole przeprowadzone przez poszczególne pioniony PSSE w 2023r.

*Powyższy wykres pokazuje liczbę kontroli, bez uwzględnienia wywiadów epidemiologicznych.

Wykonywanie badań

Zakres wykonywanych badań wynika z corocznych wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, w których są wskazane kierunki działań i zagadnienia do realizacji przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Na ich podstawie tworzone są Plany Zasadniczych Zadań.

Higiena Żywności i Żywienia corocznie otrzymuje „Plany pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS”, w których wskazane są ilość, asortyment żywności i zakres badań. W razie potrzeby próbki pobierane są również poza planem. W przypadku, gdy zbadane próbki nie spełniają wymagań, PSSE podejmuje dalsze działania administracyjne w celu wycofania z rynku żywności szkodliwej dla zdrowia. W ramach prowadzonego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano do badań laboratoryjnych 191 próbek. W 1 próbce kawy mielonej palonej w kapsułkach stwierdzono zawartość furanu w ilości 3784,4 µg/kg; 2-metylofuranu w ilości >12000 µg/kg; 3-metylofuranu w ilości 671,6 µg/kg. Informacje o wynikach badań przekazano do PPIS w Katowicach właściwego miejscowo dla bazy magazynowej, z której była dostarczona powyższa kawa oraz do PPIS w m. st. Warszawa właściwego miejscowo dla podmiotu odpowiedzialnego za dystrybucję powyższej kawy. Ponadto do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zgłoszono powiadomienie w systemie RASFF informacyjne w celu przeprowadzenia oceny ryzyka dla zdrowia konsumentów. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH-PIB ocenił, iż produkt jest istotnie zanieczyszczony jednak nie stwarza większego ryzyka dla zdrowia konsumentów niż podobne produkty obecne na rynku i dlatego nie wymaga się podjęcia dalszych działań w celu ochrony zdrowia konsumentów.

Higiena Komunalna czuwa nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i na kąpieliskach, w ramach nadzoru nad zakładami produkującymi wodę i kąpieliskami, opracowują

plany badań w ramach monitoringu kontrolnego i monitoringu przeglądowego. W ramach urzędowej kontroli jakości wody, w oparciu o sieć stałych punktów poboru wody pobrano do badań 80 próbek wody, które zbadano w zakresie parametrów bakteriologicznych i fizykochemicznych w ramach parametrów grupy A i parametrów grupy B. Zakres i częstotliwość przeprowadzanych badań uzależniony był od jakości wody ujmowanej, stosowanych procesów uzdatniania, wielkości produkcji wody oraz ilości zaopatrywanych mieszkańców.

Do poboru prób odpowiednie kwalifikacje ma 4 pracowników. Próbkobiorcy posiadają odpowiednie przeszkolenie, które sukcesywnie doskonalą na kolejnych szkoleniach organizowanych przez jednostki nadrzędne, w tym Główny Inspektorat Sanitarny. Pracownicy pobierający próby dokonują poboru prób zgodnie z obowiązującymi procedurami, normami i wytycznymi dotyczącymi poboru prób.

W 2023 roku pracownicy PSSE Kolbuszowa w ramach nadzoru sanitarnego pobrali do badania 428 prób - rok wcześniej 323 prób, w tym 191 higiena żywności i żywienia, 80 higiena komunalna, 157 epidemiologia. Znacznie więcej prób pobrała higiena żywności i żywienia (w 2022 roku 134 prób), co związane było z wzmożonym nadzorem nad żywnością, w tym próbami dodatkowymi, odnośnie jakości żywności pochodzenia z krajów trzecich lub UE. Liczba pobranych prób przez Epidemiologię nieznacznie większa niż rok wcześniej, co oznacza stabilną sytuację epidemiologiczną, zbliżoną liczbę chorych i osób z kontaktu.

Wykonano 1591 oznaczeń fizycznych w postaci: pomiarów temperatury w salach zajęć, pomiarów dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii, oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

W zakresie badań środowiska pracy PSSE Kolbuszowa corocznie w swoich planach typuje zakłady, w których należy wykonać pomiary. Zakres badań jest ustalany na podstawie kontroli przeprowadzonej w zakładzie. W roku sprawozdawczym zlecono badania czynników szkodliwych w środowisku pracy w 13 zakładach pracy. Wykonano pomiary dotyczące stężenia pyłów, substancji toksycznych, mikroklimatu gorącego, natężenia hałasu i wibracji (miejscowej i ogólnej). W ramach zleconych badań wykonanych na terenie powiatu kolbuszowskiego stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych w 2 zakładach pracy. Przekroczenia dotyczyły NDN hałasu i NDS pyłu drewna na stanowiskach pracy.

W przypadku badań statutowych (w zakresie art. 6 ustawy z dn. 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi Dz. U. 2023 poz. 1284) PSSE Kolbuszowa zleca badania Laboratorium Diagnostyki Medycznej w Tarnobrzegu. W 2023r przebadano 410 osób na nosicielstwo Salmonella i Shigella (rok wcześniej 432 osoby). Od 2016r dla osób uczących się, mających skierowanie ze szkoły badania wykonywane są nieodpłatnie. W 2023r przebadano 92 uczniów i studentów.

II. Szczegółowa informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu kolbuszowskiego

1. OCENA W ZAKRESIE NADZORU NAD ZAKŁADAMI SŁUŻBY ZDROWIA

Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego jest podstawowym zadaniem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Działalność pionu epidemiologii związana jest z kontynuowaniem bieżącej działalności p/epidemicznej, nadzorem w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz nadzorem nad placówkami udzielającymi świadczeń medycznych i realizacją obowiązku szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych.

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej w powiecie były dane liczbowe o zachorowaniach pochodzące z placówek leczniczych. Gromadzone informacje o chorobach zakaźnych obejmują jednostki chorobowe podlegające obowiązkowi zgłaszania z mocy Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1284 z późn. zm.).

Prowadzenie rejestracji chorób zakaźnych odbywa się zgodnie Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10) oraz Definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Na podstawie uzyskanych informacji podejmowane były działania przeciwepidemiczne przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej bezzwłocznie po ich otrzymaniu. W roku 2023 pracownicy na stanowisku ds. epidemiologii przeprowadzili ogółem 1133 wywiadów epidemiologicznych. W 2022 r. przeprowadzili ogółem 3936 wywiadów epidemiologicznych.

Sytuacja epidemiologiczna na terenie objętym działalnością Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej w 2023 roku w porównaniu z zachorowaniami w roku 2022

Analizując sytuację epidemiologiczną w roku 2023 na uwagę zasługują następujące spostrzeżenia:

W **grupie chorób szerzących się drogą pokarmową** sytuacja w 2023 r. w porównaniu do roku poprzedniego przedstawia się następująco - odnotowano wzrost liczby zachorowań wywołanych przez pałeczki Salmonella w porównaniu do roku 2022 (wzrost z 22 do 29 przypadków). Odnotowano 3 ogniska zachorowań wywołanych ww. bakteriami.

Poziom wirusowych zakażeń jelitowych w 2023 r. przedstawia się następująco:

- zakażenia wywołane przez norowirusy – 26 zachorowań (w 2022 r. 17),
- zakażenia wywołane przez rotawirusy – 10 zachorowań (w 2022 r. 81),
- zakażenia wywołane przez adenowirusy – 2 zachorowań (w 2022 r. 26),

W 2023 roku wystąpiło 1 ognisko wywołane przez norowirusy oraz 1 ognisko wywołane przez rotawirusy.

Zachorowań ogółem na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w 2023 r. odnotowano 86 przypadków, w tym u dzieci do lat 2 - 13 przypadków.

W grupie chorób bakteryjnych zakażeń jelitowych - wywołanych przez Clostridium difficile odnotowano 28 przypadków czyli o 17 więcej w porównaniu do roku poprzedniego. W 2023 r. odnotowano 1 ognisko zakażenia szpitalnego wywołane przez Clostridium difficile oraz 1 ognisko rodzinne Clostridium difficile.

W grupie **chorób szerzących się drogą powietrzno - kropelkową** odnotowano znaczący wzrost zachorowań na ospę wietrzną – 304 przypadków (2022 r.: 158 zachorowań). Liczba zachorowań na płonicę w 2023 r. również znacząco wzrosła w porównaniu do roku 2022 – (2023 r. 42 przypadki, 2022 r. – 10). 41 przypadków płonicy były wykazane jako „możliwe” według definicji przypadków chorób zakaźnych, natomiast 1 zachorowanie zostało potwierdzone szybkim testem antygenowym „Test Strep A”- wymaz z gardła.

W grupie zachorowań, w których zapobieganie odbywa się poprzez szczepienia ochronne w 2023 r. odnotowano zachorowania na świnkę- 4 przypadki, różyczki- 3 przypadki. Nie odnotowano zachorowań na krztusiec i odrę. W przypadku odry, świnki i różyczki obserwuje się niską zapadalność w związku z wprowadzeniem drugiego szczepienia p/odrze, śwince i różyczce.

W ramach Programu Eliminacji Odry/Różyczki- Program WHO realizowanego w Polsce jest możliwość badania materiału klinicznego od pacjentów z podejrzeniem odry/różyczki. W 2023 r., w ramach ww. programu został pobrana krew od jedno pacjenta u którego lekarz zgłosił rozpoznanie różyczki.

Borelioza jest wielonarządową, odzwierzęcą chorobą zakaźną, przenoszoną przez kleszcze z rodzaju Ixodes; charakteryzuje się często niespecyficznymi objawami, wśród których najczęstszym jest rumień wędrujący. Nadal odnotowuje się znaczną liczbę zachorowań na boreliozę - liczba zgłoszonych przypadków wzrosła w roku 2023 w porównaniu do roku 2022 (2023 r. - 85, 2022 r. - 73 zachorowania).

Bruceloza jest bakteryjną chorobą odzwierzęcą powodowaną przez bakterie z rodzaju Brucella. Rezerwuarem bakterii są zwierzęta domowe (najczęściej kozy, owce, bydło) i dziko żyjące (sarny, jelenie, łosie, renifery, dziki, gryznie, ssaki morskie). W 2023 r., zarejestrowane zostało zachorowanie na: Brucelozę (1 przypadek).

Listerioza jest chorobą zakaźną zazwyczaj spowodowaną spożyciem pokarmu zanieczyszczonego bakteriami Listeria monocytogenes, które występują powszechnie w środowisku naturalnym w wodzie i glebie. Zwierzęta zwykle przechodzą infekcję bezobjawowo, a jej skutkiem może być skażenie żywności pochodzenia zwierzęcego, głównie mięsa i mleka. Najczęściej choroba rozwija się po spożyciu niepasteryzowanych produktów mlecznych (m.in. serów pleśniowych, sera feta), niedokładnie umytych surowych owoców i warzyw (melony, kielki), surowego mięsa, ryb, owoców morza oraz „dań gotowych”, niepoddanych obróbce cieplnej przed spożyciem. W 2023 r., zarejestrowane zostało zachorowanie na Listeriozę (1 przypadek- w tym 1 zgon).

Legioneloza choroba układu oddechowego, wywoływana przez bakterie Legionella. Bakterie Legionella stanowią zagrożenie dla ludzi, gdy dostaną się do dróg oddechowych. Do zakażenia dochodzi drogą wziewną poprzez wdychanie aerozolu wodno – powietrznego, lub zachłyśnięciem się wodą skażoną bakteriami Legionella. Legioneloza jest chorobą zakaźną, lecz niezaraźliwą, nie przenosi się drogą pokarmową. Szczególnie narażone na zachorowanie są osoby starsze, przewlekle chore oraz z obniżoną odpornością. W 2023 roku odnotowano 1 zachorowanie na Legionelozę-choroba legionistów.

Pneumokoki czyli bakterie Streptococcus pneumoniae, stanowią jedną z najczęstszych przyczyn poważnych zakażeń. Głównie dotyczą one dzieci, lecz mogą rozwijać się u osób w każdym wieku. Bakterie przenoszą się poprzez wdychanie małych kropeł śliny i wydzieliny dróg oddechowych, w których znajdują się drobnoustroje. Do zakażenia może dochodzić także w wyniku bezpośredniego kontaktu z chorym lub nosicielem. W 2023 r., zarejestrowano 2 zachorowania (w tym 2 zgony) na posocznicę wywołaną przez Streptococcus pneumoniae- inwazyjna.

W 2023 r. zarejestrowano 1 przypadek **HIV** oraz 3 zachorowania na **kilę**, w tym 1 przypadek kiły wczesnej i 2 przypadki innych postaci kiły i kiły nieokreślonej.

W 2023 r. odnotowano zachorowania na **wirusowe zapalenie wątroby wzv**: w tym jedno zachorowanie na wzv typu B-przewlekle i BNO oraz 1 zachorowanie na wzv typu C- przewlekle i BNO.

W 2023 r., odnotowano 2 przypadki **zapalenia opon mózgowych inne i nieokreślone** (ICD -10 – G03) oraz 2 przypadki kleszczowego zapalenia mózgu.

W 2023 r., zarejestrowano także 21 przypadków **róży** wywołanej przez Streptococcus pyogenes inwazyjną, w tym 5 osób było hospitalizowany, jest to znaczący wzrost w porównaniu do roku 2022 r. (8 przypadków).

Zakażenie SARS-COV-2 (COVID-19)

COVID-19 to przyjęty skrót choroby, którą wywołuje koronawirus SARS-CoV-2. SARS, w tym wypadku to skrót od Severe Acute Respiratory Syndrome, czyli ciężki ostry zespół oddechowy, ponieważ w ten sposób choroba się objawia. COVID-19 wywołuje jeden z koronawirusów. Okres wylegania koronawirusa wynosi od 1 do 14 dni, średnio trwa to jednak około 5 dni. Choroba COVID-19 przenosi się drogą kropelkową, a w znacznie mniejszym zakresie – przez kał, dlatego w przypadku koronawirusa kluczowe jest zachowanie higieny i innych zaleceń, szczególnie w przypadku osób najbardziej narażonych, starszych i z gorszą odpornością (np. po chemioterapii). W odnotowanych przypadkach na terenie powiatu kolbuszowskiego do najczęstszych objawów należały: gorączka, duszność, kaszel, ból mięśni, ogólne zmęczenie, ból gardła, nagła utrata zmysłu zapachu oraz smaku. W 2023 r. odnotowano 198 przypadków zachorowania na SARS-CoV-2, brak zgonów. Spadek zachorowań w porównaniu z rokiem poprzednim (2022 r. -2353 zachorowań, 110 osób zmarło na COVID-19, w tym 3 przypadki możliwe).

Grypa

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych, wywoływane przez wirusy grypy. Przyczyną corocznych, sezonowych wzrostów zachorowań na grypę w okresie jesiennozimowym są wirusy grypy typu A i B. Zachorowania mogą przybierać postać sezonową, epidemiczną lub pandemiczną. Grypa powoduje zachorowania w każdej grupie wiekowej. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że rocznie dotyczyć może 5% - 10% dorosłych i 20% - 30% dzieci. W Polsce nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmożeniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań, który trwa zwykle od września do kwietnia następnego roku, przy czym szczyt zachorowań przypada między styczniem a marcem. Rejestruje się wtedy od kilkuset do kilku milionów zachorowań na grypę i choroby grypopodobne. W Polsce, jako przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, rejestruje się zachorowania przebiegające pod postacią zespołów objawów klinicznych takich jak: zachorowania grypopodobne lub ostre zakażenia górnych dróg oddechowych, zgodnie z definicjami przypadku przyjętymi dla celów nadzoru epidemiologicznego. W 2023 r., w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 lutego 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 348) zmieniającego rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2019 r. (Dz.U. poz. 2430 oraz z 2022 r. poz. 1142) w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań, zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu, zostały dopisane następujące choroby zakaźne, w przypadku których podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z ich dokonuje się zgłoszenia w postaci papierowej lub elektronicznej:

- ✓ zakażenie wirusem RSV,
- ✓ grypy potwierdzonej szybkim testem antygenowym.

W 2023 r., wykazano 33 przypadki zakażenia wirusem RSV w tym dzieci do lat 2 - 18 przypadków. Poddanych hospitalizacji było 15 osób.

Natomiast zarejestrowano 94 przypadki grypy potwierdzonej szybkim testem antygenowym, w tym 5 osób było hospitalizowanych. W ramach kontynuowanego nadzoru Sentinel pobrano 6 próbek, z których w 2 próbkach stwierdzono obecność materiału genetycznego wirusa grypy typu B.

Pokąsania i szczepienia przeciwko wścieklicznie

W 2023 r. zarejestrowano 72 przypadki pokąsania, w których dominowały pogryzienia przez psy i koty. W przypadku braku możliwości wykonania u zwierząt badań weterynaryjnych

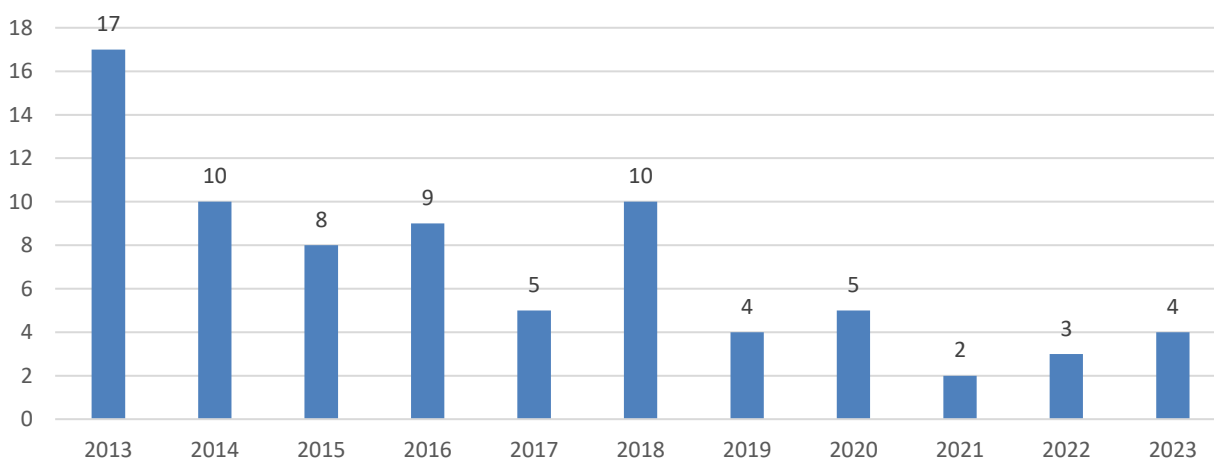
(obserwacji) podejmowane były decyzje o podjęciu szczepień p/wścieklicznie - łącznie zaszczepiono 17 osób. W 2022 r. zarejestrowano 99 przypadków pokąsań - łącznie zaszczepiono 30 osób.

W trakcie prowadzonego nadzoru epidemiologicznego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kolbuszowej, którego na bieżąco informowano o wystąpieniu pokąsań. Powiatowy Lekarz Weterynarii przysyłał informacje o wykluczeniu podejrzenia wystąpienia wściekliczny u obserwowanych zwierząt oraz o wynikach obserwacji.

Gruźlica jest chorobą zakaźną ludzi i zwierząt, wywoływaną przez prątki gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Przybiera najczęściej postać płucną. Osoby chore na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia. Od 2013 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadzi na szczeblu powiatowym nadzór nad zachorowaniami na gruźlicę.

Dochodzeniem epidemiologicznym w środowisku pacjenta objęto osoby ze styczości. Nie wdrażano działań administracyjnych związanych z koniecznością hospitalizacji czy konieczności leczenia. Wszystkie osoby chore znajdują się pod nadzorem specjalistycznym, a osoby ze styczości z chorymi znajdują się pod nadzorem lekarza z poradni przeciw gruźliczej, bądź lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej (POZ).

Liczba zachorowań na gruźlicę w latach 2013-2023 w powiecie kolbuszowskim

W załączeniu – tabela przedstawiająca zestawienia liczbowe zachorowań na choroby zakaźne i zapadalność w 2023 roku w porównaniu z okresem roku 2022.

ANALIZA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE KOLBUSZOWSKIM

Jednostka chorobowa	Nr klasyfik. międzynarod.	Rok 2022 Liczba zachorowań	Zapadalność na 100000	Rok 2023 Liczba zachorowań	Zapadalność na 100000
Salmonelozy	A02.0	22	35,57	29	47,24
Salmoneloza - posocznica	A02.1	1	1,61	2	3,26
Bak.zak.j.wyw.E.col i biegunkotwórczą	A04.0-2	-	-	-	-
Bak.zak.j.wyw. przez <i>Clostridium difficile</i>	A04.7	11	17,78	28	45,61

Bakt.zak.jelitowe inne określone	A04.8	-	-	-	-
Inne bakt.zak do 2 lat	A04	-	-	-	-
Gardioza(lambioza)	A07.1	-	-	1	1,63
Wirus. zak. jelit wyw. przez rotawirusy	A08.0	81	130,99	10	16,29
Wirusowe zak.jelitowe wyw. przez norowirusy	A08.1	17	27,49	26	42,35
Wirusowe zak. jelit inne określone(adenowir us)	A08.2-3	26	42,04	2	3,26
Wirusowe zak. jelit u dzieci do l. 2	A08.0-4	44	71,15	22	35,84
Biegunki i zap.żoł- jelit BNO -ogółem	A09	163	263,6	86	140,09
Biegunki u dzieci do lat 2	A09	29	46,89	13	21,18
Jersionoza pozajelitowa	A28.2	-	-	-	-
Bakt. zak. j. wyw. przez <i>Yersina enterocolitica</i>	A04.6	-	-	-	-
Krztusiec	A37	-	-	-	-
Płonica	A38	10	16,17	42	68,42
Róża	A46	8	12,93	21	34,21
Borelioza z Lyme	A69.2	73	118,05	85	138,46
w tym Neuroborelioza		2	3,23	-	-
Styczność i narażenie na wściekl./potrzeba szczepień	Z20.3/Z24.2	30	48,52	17	27,69
Kleszczowe zapalenie mózgu	A84	1	1,61	2	3,26
Inne określone wirusowe zapalenie mózgu	A81.1;A83; A85;B02.0	-	-	-	-
Inne nieokreślone wirusowe zapalenie mózgu	A81.1;A83; A85;B02.0	-	-	-	-
Inne określone wirusowe zapalenie mózgu w innych chorobach objętych MZ-56		-	-	-	-

Wirusowe zapalenie opon mózgowych- określone i nieokreślone	A87.1-9;B02.1	-	-	2	3,26
Ospa wietrzna	B01	158	255,51	304	395,20
Różyczka	B06	-	-	3	4,89
WZW typu A	B15	-	-	-	-
WZW typu C przewlekłe i BNO	B18.2	-	-	1	1,63
WZW typu B - przewlekłe i bno	B18.0-1	-	-	1	1,63
Wirusowe zapalenie wątroby inne i nieokreślone	B17.0, 2-8; B18.8-9; B19	1	1,61	-	-
AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności	B20-B24	-	-	-	-
Nowo wykryte zakażenia HIV	Z21	-	-	1	1,63
Świnka	B26	3	4,85	4	6,52
Bakteryjne zapalenie opon mózgu i/lub mózgu inne określone	G00.2-8;G04.2	-	-	-	-
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	G03	4	6,47	2	3,26
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	G04.8-9	-	-	-	-
Grypa ogółem	J10-J11	7	11,32	2	3,26
Grypa dzieci 0-14 lat	J10-J11	6	9,7	2	3,26
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	J10-J11	-	-	94	153,12
Kiła wczesna	A51	-	-	1	1,63
Kiła inne postaci kły i kiła nieokreślona	A52	-	-	2	3,26
Choroba meningokokowa inwazyjna – zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	A39.0;A39.8/G05.0	-	-	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna - posocznica	A40.3	-	-	2	3,26
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	U07.1-2	1545	2498,54	198	322,53

Zakażenia wirusem RSV	J12.1;J20.5; J21.0;B97.4/(...)	-	-	33	53,76
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe nieokreślone	A05.9	-	-	2	3,26
Brucelloza: nowe zachorowanie	A23	-	-	1	1,63
Listerioza	A32	-	-	1	1,63
Legionelloza- Choroba legionistów	A48.2	-	-	1	1,63

NADZÓR SANITARNY

Kontrole sanitarne w placówkach udzielających świadczenia medyczne obejmowały;

- Ocenę stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń, ich funkcjonalności, sprzątnięcia i czystości pomieszczeń, dezynfekcji, sterylizacji i kontroli skuteczności procesów sterylizacji, prowadzenia kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania.

W 2023 roku objęto nadzorem 97 podmiotów, w których przeprowadzono 71 kontroli sanitarnych. W skontrolowanych podmiotach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-higienicznego i technicznego, w tym: w 3 podmiotach dotyczących stanu sanitarno-higienicznego, w 7 podmiotach dotyczących stanu technicznego oraz w 1 podmiocie dotyczący stanu sanitarno-higienicznego i technicznego.

- Utrzymanie czystości bieżącej i porządku; skontrolowane placówki posiadają opracowane procedury i schematy postępowania dotyczące planu higieny. Rodzaj sprzętu, środki myjące oraz preparaty do dezynfekcji dostosowane dla potrzeb placówki. W placówkach stosuje się podział sprzętu do sprzątnięcia w zależności od stref czystości mikrobiologicznej.

- Dezynfekcja sprzętu, narzędzi, urządzeń sanitarnych, powierzchni, prowadzone zgodnie z opracowanymi procedurami; skontrolowane placówki stosuje wyłącznie preparaty zarejestrowane i dopuszczone do obrotu przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych - odpowiednio przechowywane, oznakowane, posiadające aktualne terminy ważności. Karty charakterystyki dostępne i aktualne. Roztwory użytkowe preparatów sporządzane zgodnie z zaleceniem producenta, przetrzymywane w odpowiednich pojemnikach, prawidłowo oznakowanych.

- Sterylizacja narzędzi i sprzętu medycznego. Sterylizacja narzędzi i sprzętu medycznego w gabinetach stomatologicznych odbywa się w autoklawie. Natomiast gabinety ginekologiczne korzystają wyłącznie ze sterylnej sprzętu i narzędzi jednorazowego użytku. Na bieżąco, w sposób prawidłowy prowadzona jest kontrola wewnętrzna skuteczności aparatury sterylizującej (coroczne przeglądy autoklawów przez upoważnione firmy), nie kwestionowano procesów sterylizacji. W 2023 r. dokonano oceny sterylizatorni w SP ZOZ Kolbuszowa. Centrala sterylizatornia mieszcząca się w Szpitalu w Kolbuszowej została oddana do użytku w grudniu 2019 r., gdzie dokonuje się procesów sterylizacji narzędzi i materiałów na potrzeby szpitala. Natomiast ośrodki zdrowia wchodzące w skład SP ZOZ Kolbuszowa posiadają i stosują wyłącznie narzędzia jednorazowego użytku. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących sterylizacji, postępowania i przestrzegania obowiązujących procedur epidemiologicznych.

- Gospodarka odpadami medycznymi – skontrolowane placówki posiadają opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi. Odpady powstałe w związku z realizacją świadczeń medycznych gromadzone są w pojemnikach odpornych na przekłucie. Pojemniki i worki posiadają

prawidłowe oznakowanie i przechowywane są w przenośnych urządzeniach chłodniczych zaopatrzonych w termometr. Częstotliwość odbioru odpadów medycznych jest prawidłowa – co stwierdza się na podstawie okazanych kart odbioru odpadów medycznych.

Odpady medyczne wytwarzane w placówkach służby zdrowia, utylizowane są poza tymi obiektami. Przekazywanie odpadów do unieszkodliwiania odbywa się na podstawie umów, zawartych z podmiotami posiadającymi zezwolenie na transport i unieszkodliwianie odpadów. Odpady medyczne gromadzone są w specjalnie do tego celu przeznaczonych, oznakowanych pojemnikach, a następnie pakowane w czerwone worki foliowe. Średni czas magazynowania odpadów medycznych w urządzeniach chłodniczych wynosi 1 miesiąc.

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie prowadzonego nadzoru należy stwierdzić, iż kierownicy placówek medycznych przejawiają ogromną dbałość w zakresie zapewnienia jak najlepszego stanu technicznego, a dzięki decyzjom i zaleceniom pokontrolnym utrzymuje się zadowolający stan sanitarny. Bieżące naprawy odbywają się sukcesywnie i w krótkim czasie. Podnoszony jest standard obiektów i dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących przepisów prawnych.

Podmioty działalności leczniczej posiadają opracowane procedury, instrukcje oraz standardy postępowania mające na celu zapobiegania zakażeniom. Przestrzeganie przez personel medyczny podmiotów działalności leczniczej procedur higienicznych i medycznych, mających na celu zapobieganie i zwalczanie czynników zakaźnych oraz utrzymanie właściwego stanu higieniczno – sanitarnego pomieszczeń, wpływają na zapewnienie bezpieczeństwa zarówno pacjentów, jak i pracowników medycznych.

Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych

Na terenie powiatu kolbuszowskiego świadczenia zdrowotne w zakresie szczepień ochronnych dzieci i młodzieży oraz dorosłych realizowane były przez 21 punktów szczepień – wszystkie zostały skontrolowane. W 6 skontrolowanych obiektach mimo wydawanych przez PPIS w Kolbuszowej zaleceń, nadal w punktach szczepień należących do SP ZOZ Kolbuszowa nie funkcjonuje całodobowy monitoring temperatury w urządzeniach chłodniczych, w których przechowuje się preparaty szczepionkowe – temperatura monitorowana jest jedynie w godzinach pracy w dni robocze przez pielęgniarki.

PSSE prowadzi dystrybucję i nadzór nad warunkami przechowywania preparatów szczepionkowych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania, prowadzony jest monitoring niepożądanych odczynów poszczepiennych. Niepożądane odczyny poszczepienne (zwane dalej NOP) mogą wystąpić natychmiast po szczepieniu lub po kilku dniach, a nawet tygodniach od zaszczepienia.

Zgłaszanie niepożądanych odczynów poszczepiennych jest obowiązkiem każdego lekarza, który rozpoznaje NOP lub podejrzewa jego wystąpienie. Zgłaszanie wszystkich NOP jest niezbędne dla uzyskania pełnego obrazu bezpieczeństwa stosowanych w kraju preparatów szczepionkowych. Niezwłoczna informacja o wystąpieniu niepożądanego odczynu poszczepiennego umożliwia ponadto podjęcie natychmiastowych działań w przypadku pojawienia się większej liczby w tym samym czasie poważnych odczynów poszczepiennych związanych z podaną szczepionką.

Kryteria niepożądanego odczynu poszczepiennego obejmują odczyn:

- ciężki – zagrażający życiu (wymaga hospitalizacji w celu ratowania zdrowia, może prowadzić do trwałego ubytku sprawności fizycznej lub umysłowej, może kończyć się śmiercią),
- poważny – duże nasilenie objawów w postaci znacznego obrzęku kończyny, silnego jej zaczerwienienia, wysokiej gorączki (nie wymaga zwykle hospitalizacji w celu ratowania zdrowia, nie prowadzi do trwałego uszczerbku dla zdrowia, nie stanowi zagrożenia dla życia),

– łagodny – nie ma szczególnie dużego nasilenia, a charakteryzuje się występowaniem miejscowego obrzęku kończyny, silnego miejscowego zaczerwienienia, gorączki.

W PSSE w Kolbuszowej w 2023 r. wykazano 10 niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym 8 łagodnych i 2 poważne. W 2022 r. wykazano 5 niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym 4 łagodne i 1 poważny.

Realizacja szczepień ochronnych w ramach Programu Szczepień Ochronnych ma wpływ na sytuację epidemiologiczną nadzorowanego terenu, w szczególności przyczynia się do spadku liczby zachorowań na choroby zakaźne i spadku liczby występujących powikłań po przebytej chorobie. Uodpornienie czynne dzieci w Polsce wykonywane jest głównie w drodze realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

W uodpornieniu populacji najmłodszej przeciw chorobom zakaźnym w powiecie kolbuszowskim nadal udaje się utrzymać stan uodpornienia na dość dobrym poziomie.

Stan uodpornienia przeciw: WZW B; błonicy, tężcowi, krztuścowi; poliomyelitis; odrze, śwince i różyczce; Hib; S.pneumoniae na 31.12.2023 r.

l.p	Rodzaj szczepionki	2023						
		liczba dzieci ogółem	pierwotne		uzupełniające		ogółem	
			zaszczepione	%	zaszczepione	%	zaszczepione	%
1.	WZW B	402	228	56,7%	112	28%	340	84,6%
2.	Błonica, Tęzec	402	155	38,6%	0	0%	155	38,6%
3.	Krztusiec	402	155	38,6%	0	0%	155	38,6%
3.	Poliomyelitis	402	153	38,1%	0	0%	153	38,1%
4.	Odra, świnka, Różyczka	402	0	0,0%	0	0%	0	0,0%
5.	Haemophilus Influenze	402	152	37,8%	0	0%	152	37,8%
6.	Pneumokoki	402	216	53,7%	0	0%	216	53,7%
7.	Rotawirusy	402	154	38,3%	0	0%	154	38,3%
SUMA		3216	1213	37,7%	112		1325	41,2%

l.p	Rodzaj szczepionki	2022						
		liczba dzieci ogółem	pierwotne		uzupełniające		ogółem	
			zaszczepione	%	zaszczepione	%	zaszczepione	%
1.	WZW B	448	38	8,5%	390	87,1%	428	95,5%
2.	Błonica, Tęžec	448	295	65,8%	114	25,4%	409	91,3%
3.	Krztusiec	448	295	65,8%	114	25,4%	409	91,3%
3.	Poliomyelitis	448	295	65,8%	114	25,4%	409	91,3%
4.	Odra, świnka, Różyczka	448	271	60,5%	0	0,0%	271	60,5%
5.	Haemophilus Influenze	448	295	65,8%	114	25,4%	409	91,3%
6.	Pneumokoki	448	151	33,7%	249	55,6%	400	89,3%
7.	Rotawirusy	448	326	72,8%	0	0,0%	326	72,8%
SUMA		3584	1966	54,9%	1095	30,6%	3061	85,4%

l.p	Rodzaj szczepionki	2021						
		liczba dzieci ogółem	pierwotne		uzupełniające		ogółem	
			zaszczepione	%	zaszczepione	%	zaszczepione	%
1.	WZW B	464	18	3,9%	432	93,1%	450	97,0%
2.	Błonica, Tęžec	464	73	15,7%	361	77,8%	434	93,5%
3.	Krztusiec	464	73	15,7%	361	77,8%	434	93,5%
3.	Poliomyelitis	464	73	15,7%	361	77,8%	434	93,5%
4.	Odra, świnka, Różyczka	464	411	88,6%	0	0,0%	411	88,6%
5.	Haemophilus Influenze	464	73	15,7%	361	77,8%	434	93,5%
6.	Pneumokoki	464	35	7,5%	399	86,0%	434	93,5%
7.	Rotawirusy	464	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
SUMA		3712	756	20,4%	2275	61,3%	3031	81,7%

Pomimo działań podejmowanych ze strony personelu punktów szczepień jak również PPIS w Kolbuszowej problemem pozostają nadal osoby uchylające się od obowiązku wykonania szczepień ochronnych. Znaczny wzrost liczby takich osób w skali ogólnopolskiej ma również swoje odbicie w naszym powiecie. W roku 2023 w wyniku podjętych działań zaszczepiono 36 dzieci, których rodzice początkowo deklarowali odmowę szczepień. Na koniec 2023 r. wykazano 223 dzieci, w przypadku których rodzice uchylają się od wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Wobec powyższego w celu utrzymania odporności zbiorowiskowej populacji kontynuowane są działania informacyjne.

Choroby zakaźne, którym zapobiega się za pomocą szczepień ochronnych, są nadal realnym zagrożeniem, zwłaszcza dla dzieci. Sytuacja epidemiologiczna takich chorób, jak: gruźlica, błonica, krztusiec, tężec, poliomyelitis, odra, różyczka i świnka, wirusowe zapalenie wątroby typu B, pneumokoki zależna jest od poziomu realizacji szczepień ochronnych.

Skuteczność działania szczepionek zależy między innymi od zachowania prawidłowego cyklu szczepień i odstępów czasu między kolejnymi dawkami szczepień. Niezbędna jest do tego ścisła współpraca między lekarzem i pielęgniarką oraz stałe uświadamianie rodzicom celowości prowadzonych szczepień. W 2023 r., PPIS w Kolbuszowej, wysłał pisma informacyjne o szczepieniach, do rodziców dzieci uchylających się od szczepień.

2. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

Działania podejmowane przez pracowników w ramach zadań Stanowiska pracy ds. Higieny Komunalnej obejmowały między innymi nadzór bieżący nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi, ciepłą wodą użytkową, wodą w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli, wodą na pływalniach jak również obiektami użyteczności publicznej i ogólnie pojętymi warunkami sanitarnymi terenu powiatu.

✓ Wodociągi

Na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonuje sześć wodociągów, które zaopatrują w wodę wszystkie miejscowości powiatu. Źródłem zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia są ujęcia podziemne zlokalizowane w miejscowościach: Cmolas, Huta Komorowska, Raniżów, Widełka, Niwiska i Przyłek. W 2023r. kontrolą jakości wody objęto wszystkie wodociągi, zgodnie z harmonogramem poboru prób wody na rok 2023, uzgodnionym z PPIS w Kolbuszowej i laboratorium wykonującym badania. Na terenie powiatu kolbuszowskiego wszyscy zarządcy wodociągów prowadzą monitoring jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej. Pobrane próbki wody w ramach urzędowej kontroli jak i próbki wody pobrane na zlecenie Zarządcy wodociągów badane były w zakresie parametrów bakteriologicznych i fizykochemicznych z grupy A i grupy B, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i częstotliwość przeprowadzanych badań uzależniony był od jakości wody ujmowanej, stosowanych procesów uzdatniania, wielkości produkcji wody oraz ilości zaopatrywanych mieszkańców. W 2023r. PPIS w Kolbuszowej pobrał do badań 64 próbek wody z sieci wodociągowej, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez Zarządców wodociągowych pobrano łącznie do badań 66 próbki wody.

W tabeli nr 1 została przedstawiona szczegółowa informacja dot. wodociągów objętych nadzorem na terenie powiatu kolbuszowskiego. (Stan na dzień 31.12.2023r.)

Wodociąg	Zarządca wodociągu	Wielkość produkcji m ³ /d	Jakość wody Stan na 31.12.2023r.	Przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów w roku 2023	Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wod-kan
Wodociąg dla gmin Kolbuszowa, Cmolas i Dzikowiec	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Likwidacji	ok. 3470	Przydatna do spożycia	-	-
	Zakład Usług Komunalnych w Cmolasie		Przydatna do spożycia	-	-
	Zakład Usług Komunalnych w Dzikowcu		Przydatna do spożycia	-	-
	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej spółka z o.o.		Przydatna do spożycia	-	-
Huta Komorowska	Gminny Zakład Wodociągów Kanalizacji i Oczyszczania w Majdanie Królewskim	ok. 760	Przydatna do spożycia	-	-
Widelka	ZGKiM spółka z o.o.	ok. 520	Przydatna do spożycia	-	-
Raniżów	Zakład Gospodarki Komunalnej w Raniżowie	ok. 530	Przydatna do spożycia	Żelazo, Mętność Bakterie grupy coli, Żelazo	płukanie sieci wodociągowej, dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody
Niwiska	Zakład Usług Komunalnych w Niwiskach	ok. 300	Przydatna do spożycia	Bakterie grupy coli, Mangan Bakterie grupy coli	płukanie sieci wodociągowej, dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody
Przyłęk	Zakład Usług Komunalnych w Niwiskach	ok. 300	Przydatna do spożycia	Bakterie grupy coli	płukanie sieci wodociągowej, dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody

Przedstawione w tabeli nr 1 przekroczenia nie stanowiły bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia konsumentów, jednak parametry określające jakość wody nie odpowiadały wartościom określonym w rozporządzeniu. Po otrzymaniu informacji o przekroczeniu dopuszczalnych wartości parametrów wymienionych w tabeli nr 1 PPIS w Kolbuszowej zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego (Zakład wodociągowy i Wójta gminy). Zarządcy wodociągów przeprowadzali czynności naprawcze, o których informowali PPIS oraz o zleconym ponownym badaniu wody. Po przedłożeniu prawidłowych wyników badań wody PPIS w Kolbuszowej wydał decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia oraz decyzje płatnicze. W wyniku prowadzonej oceny jakości wody oceniono, że w 2023r. kwestionowane w wodzie parametry to: bakterie grupy coli, mętność, żelazo i mangan.

Ocena zdrowotna parametrów, których przekroczenia w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi otrzymano w 2023r.

Bakterie grupy coli – występują zarówno w środowisku naturalnym, jak i w przewodzie pokarmowym ludzi i zwierząt; należą do mikroorganizmów wskaźnikowych obecności w wodzie patogenów kałowych. Stosowane są jako wskaźnik w celu oceny czystości i szczelności systemów dystrybucyjnych i potencjalnej obecności biofilmu. Ich wykrycie oznacza nieskuteczność uzdatniania wody, a także może świadczyć o obecności biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem np. kałowym, roślinnym lub glebą. Bakterie grupy coli mogą powodować zatrucia pokarmowe, biegunki i rozstrój żołądka. Zgodnie z obowiązującymi przepisami bakterie grupy coli powinny być nieobecne w wodzie do spożycia -norma 0 jtk/100 ml.

Żelazo – nie jest parametrem odnoszącym się bezpośrednio do zagrożenia dla zdrowia ludzi. Żelazo występujące w wodzie przeznaczonej do spożycia w nadmiernych ilościach w warunkach panujących w systemach dystrybucji wody, wykazuje tendencję do wytrącania się w formie trudno rozpuszczalnych osadów o rdzawo- brunatnej barwie. Powoduje to budzący zastrzeżenia konsumentów wzrost barwy i mętności wody oraz jej metaliczny smak. Niezadowolenie konsumentów budzi też pojawiające się wtedy przebarwienie ceramiki sanitarnej, pranych tkanin, powierzchni zmywanych wodą, jak również zmiana smaku wody oraz napojów i potraw przygotowywanych z jej dodatkiem. Zmiany te stają się w istotny sposób uciążliwe dla konsumentów zwykle z chwilą, gdy stężenie żelaza w wodzie przekracza wartość 300 µg/l. Osady żelaza, wytrącające się z wody na ścianach przewodów wodociągowych i ulegające z czasem twardnieniu, utrudniają właściwą eksploatację systemu zaopatrzenia w wodę, stając się przyczyną spadku ciśnienia wody, awarii, a nawet pogorszenia się jakości mikrobiologicznej wody. Wartość dopuszczalna w obowiązujących przepisach wynosi 200 µg/l (0,2 mg/l).

Mętność – nie jest parametrem odnoszącym się bezpośrednio do zagrożenia dla zdrowia ludzi. Jej podwyższone wartości mogą jednak wskazywać na zakłócenie uzdatniania wody, którego następstwem może być nieprawidłowość stwarzająca takie ryzyko, na przykład nieodpowiednia jakość mikrobiologiczna wody. Podwyższoną mętność wody pobranej z sieci wodociągowej należy traktować jako sygnał możliwego zagrożenia jakości mikrobiologicznej wody. Nie można natomiast danego poziomu mętności wody bezwzględnie wiązać z określonym stopniem zagrożenia skażeniem mikrobiologicznym wody ani jego charakterem. Jednakże w celu zapewnienia skuteczności dezynfekcji mętność wody nie powinna przekraczać 1 NTU lub nawet być jeszcze niższa.

Mangan – nie jest parametrem odnoszącym się bezpośrednio do zagrożenia dla zdrowia ludzi. W stężeniach powyżej 0,1 mg/l może powodować pogorszenie właściwości organoleptycznych wody, nadaje niepożądany smak, a także powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania. Podwyższone stężenie manganu w wodzie do spożycia powoduje odkładanie się osadów w systemie dystrybucji wody, które mogą złuszczać się w postaci czarnego osadu. W osadzie mogą powstać warunki do rozwoju różnego rodzaju bakterii powodujących wtórne zanieczyszczenie wody. Stężenia manganu poniżej 0,1 mg/l są zazwyczaj akceptowane przez konsumentów. Zgodnie z wytycznymi WHO wartość zalecana ze względów zdrowotnych w wodzie do spożycia dla manganu wynosi 0,4 mg/l. Natomiast wartość dopuszczalna w obowiązujących przepisach wynosi 50 µg/l (0,05 mg/l).

Jakość wody w zakresie jej przydatności do spożycia przez ludzi była na bieżąco oceniana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej w oparciu o sprawozdania z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej, jak i sprawozdania z badań próbek wody w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowe. Pogorszenie jakości wody w zakresie mikrobiologicznym i fizykochemicznym mogło być spowodowane złym stanem technicznym instalacji wewnętrznej, małym rozbiorem wody, brakiem regularnego płukania sieci, odkładaniem w przewodach osadów w postaci biofilmu, co mogło spowodować wtórne zanieczyszczenie.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w przypadku stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych zarządcy wodociągów niezwłocznie podejmowali działania naprawcze mające na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań

określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

W 2023r. przeprowadzono modernizację i zmianę sposobu użytkowania Przepompowni Wody w Niwiskach. Przepompownia Wody została przekształcona na Stację Uzdatniania Wody. Końcem 2023r. na nowej Stacji Uzdatniania Wody trwały prace rozruchowe nowego układu technologicznego. Zainstalowano urządzenia uzdatniające, odpowiednio dobrane do procesu napowietrzania i filtracji wody. W okresie tym woda z wodociągu Niwiska była pobierana do badań zgodnie z harmonogramem. W trakcie trwających prac remontowych do PSSE w Kolbuszowej nie wpłynęły interwencje na jakość wody z wodociągu Niwiska

W roku 2023 wydano 48 decyzji dot. jakości wody:

- ✓ 5 decyzji płatniczych (Wodociąg Raniżów-2, Wodociąg Niwiska- 2, Wodociąg Przyłęk-1),
- ✓ 42 decyzje administracyjne (1 dot. poprawy stanu technicznego ZGKiM w Kolbuszowej-wodociąg Widełka, 41 dotyczące przydatności wody do spożycia),
- ✓ 1 decyzję zatwierdzającą system jakości w Laboratorium Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Likwidacji – Zakład Produkcji Wody w Cmolasie w zakresie prowadzonych badań parametrów fizykochemicznych – żelazo, amoniak i azotany w wodzie przeznaczonej do spożycia, z terminem do 18.12.2024r.

✓ **Obiekty użyteczności publicznej**

✓ **Zbiornik retencyjny w Wilczej Woli.**

W sezonie letnim 2023r. na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonowało jedno miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. Jego organizator, czyli Gmina Dzikowiec wykonał przed otwarciem badanie mikrobiologiczne wody i uzyskał bieżącą ocenę jakości wody wydaną przez PPIS w Kolbuszowej stwierdzającą jej przydatność do kąpieli. Miejsce wykorzystywane do kąpieli funkcjonowało w okresie od 22.07.2023 do dnia 20.08.2023r.

W czasie od 29.07.2023r. do 04.08.2023r. miejsce do kąpieli było wyłączone z użytkowania. Powodem był zakwit sinic w miejscu do kąpieli i w obszarze przyległym do miejsca. W dniu 29.07.2023r. została przeprowadzona kontrola sanitarna stwierdzająca zakwit sinic w miejscu do kąpieli. W związku z powyższym została wydana decyzja, komunikat i ocena jakości wody o braku przydatności wody do kąpieli w/w miejscu. W dniu 01.08.2023r. przeprowadzono kontrolę sprawdzającą wykonanie decyzji o zakazie kąpieli. Ponadto w dniu 01.08.2023r. na zlecenie organizatora miejsca do kąpieli Gminy Dzikowiec Przedstawiciel PPIS w Kolbuszowej pobrał do badania w zakresie mikrobiologii próbkę wody. W trakcie poboru nie stwierdzono zakwitu sinic, piany ani innych wizualnych zanieczyszczeń. W dniu 04.08.2023r. do PPIS w Kolbuszowej wpłynęło sprawozdanie z badań. Otrzymano wyniki zgodne z wymaganiami. W dniu 04.08.2023r. PPIS w Kolbuszowej wydał ocenę i komunikat o przydatności wody do kąpieli.

Zagrożenia wynikające z obecności potencjalnie toksycznych cyjanobakterii (sinic) w wodzie. Sinice taksonomicznie należą do bakterii i zaliczane są do najstarszych organizmów występujących na Ziemi. Występują zarówno w wodach słonych jak i śródlądowych, unosząc się swobodnie w toni wodnej pośród innych grup fitoplanktonu lub tworząc maty bentosowe na dnie zbiorników. Gdy zagęszczenie sinic w wodzie nie jest zbyt duże, są one - obok innych grup organizmów - ważnym składnikiem ekosystemów wód naturalnych. Ponadto produkują życiodajny tlen.

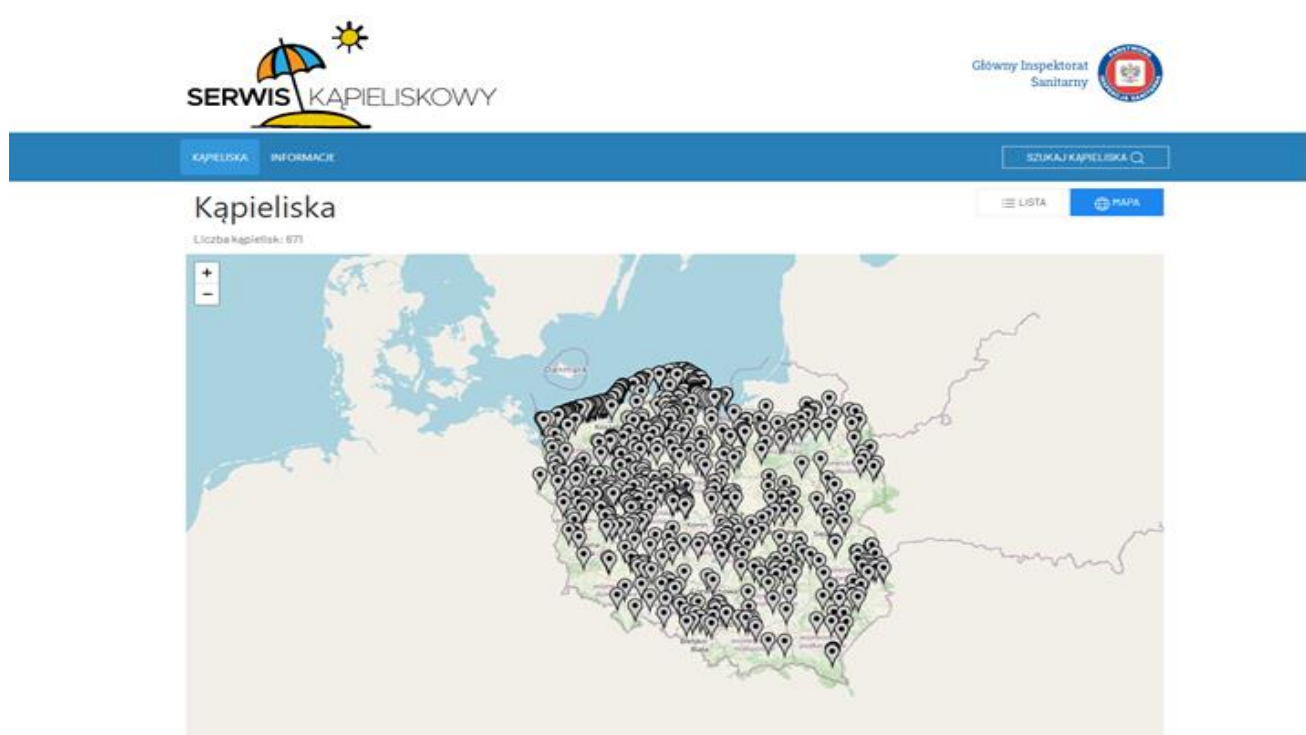
Cyjanobakterie występują we wszystkich zbiornikach wodnych, problemem stają się jedynie wówczas, gdy wzrasta ich ilość. Zakwitem wody nazywamy zmianę zabarwienia wody spowodowaną masowym namnażaniem się glonów. Gdy zakwit sinicowy rozwija się i trwa, wpływa on niekorzystnie na wygląd, jakość i użyteczność zbiornika wodnego. Zabarwienie kożuchów sinicowych jest różne: niebiesko-zielone, szaro-zielone, zielonkavo-brązowe oraz niekiedy czerwono-brązowe. Zależy to od gatunków tworzących kożuch, intensywności światła i wieku

zakwitu. Wiele gatunków może wydzielać zapachy zatęchłe, ziemiste, lub trawiaste. Takie zakwity glonów czasami mogą tworzyć piany na brzegu zbiornika. Podczas bezwietrznej pogody niektóre sinice mogą unosić się ku powierzchni wody i tworzyć tam kożuchy. Wyglądają wówczas jak rozlana farba, galaretka lub płatki pływające po powierzchni wody. Kożuchy sinicowe mogą szybko tworzyć się podczas bezwietrznych dni, jednak tak samo szybko mogą zniknąć, gdy nagle zerwie się wiatr i wzrośnie falowanie. Zakwity wody mogą być spowodowane masowym występowaniem jednego, dwóch lub wielu gatunków mikroorganizmów - zazwyczaj są to sinice, jednak w sprzyjających warunkach mogą to być również zielenice, złotowiciowce, kryptofity lub bruzdnice i okrzemki (zwłaszcza w morzach i oceanach).

Szczególne uwagę poświęca się cyjanobakteriom, które produkują związki toksyczne. Niektóre sinice tworzące zakwity są zdolne produkować toksyny. Przyczyna tego zjawiska nie jest w pełni poznana. Toksyny te spowodowały w wielu krajach śmierć zwierząt dzikich i domowych, w tym trzody chlewnej, owiec, psów oraz śnięcie ryb. U ludzi odnotowano występowanie wysypki w przypadku kontaktu skóry z wodą i zachorowania po przypadkowym połknięciu wody (np. podczas pływania). Zagrożenie stanowi również wdychanie aerozoli, zawierających toksyny sinicowe. Zakwity sinicowe, a także kożuchy sinic, nie zawsze są toksyczne. Jednak niemożliwe jest określenie na podstawie wyglądu wody, zakwit jest niebezpieczny czy też nie.

W latach 2019-2022 w sezonie letnim również funkcjonowało miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel. W okresie tym nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów mikrobiologicznych tj. *Escherichia coli*, Enterokoki, nie zaobserwowano także zakwitów sinic. Należy wspomnieć, że wykaz miejsc do kąpiel na bieżąco jest aktualizowany na stronie WSSE w Rzeszowie (w informacji umieszczony jest m. in. sezon kąpielowy i ocena jakości wody).

Na terenie powiatu kolbuszowskiego nie funkcjonowało kąpielisko. Główny Inspektor Sanitarny utworzył internetowy Serwis Kąpielowy (zdjęcie nr 1, 2), który prezentuje wykaz wszystkich wyznaczonych uchwałami rad gmin kąpielisk oraz przedstawia aktualne informacje o jakości wody w kąpieliskach i infrastrukturze kąpielisk. Serwis jest informatorem o jakości wody w kąpieliskach, obrazującym na mapie Polski wykaz wszystkich wyznaczonych uchwałami Rad Gmin kąpielisk w kraju. Serwis kąpieliskowy zawiera dane podstawowe kąpielisk tj. dane adresowe, czas trwania sezonu kąpielowego, godziny otwarcia oraz wskazanie stacji sanitarno-epidemiologicznej nadzorującej poszczególne kąpieliska, jak również informacje o infrastrukturze kąpieliska w postaci piktogramów.

zdjęcie nr 1. Strona serwisu kąpieliskowego z zaznaczoną mapą kąpielisk.

SERWIS KĄPIELISKOWY

Główny Inspektorat Sanitarny

KĄPIELISKA INFORMACJE

STRUKCJA KĄPIELISKA

Informacje dotyczące kąpielisk

Organizacja kąpielisk

Terminarz organizacji i funkcjonowania kąpielisk

- do 31 grudnia każdego roku poprzedzającego sezon kąpielowy, w którym kąpielisko ma być otwarte organizator kąpieliska składa wniosek do właściwego terenowo wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o wpisanie kąpieliska do wykazu kąpielisk danej gminy¹;
- wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w przypadku przekazania przez organizatora kąpieliska niekompletnego wniosku, wzywa do jej uzupełnienia w terminie do 7 dni²;
- w przypadku braku uzupełnienia dokumentów w wyznaczonym terminie, wniosek pozostaje bez rozpatrzenia³;
- wójt, burmistrz lub prezydent miasta przygotowuje projekt uchwały o wykazie kąpielisk i podaje projekt uchwały do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, określając formę, miejsce i termin składania uwag oraz propozycji zmian do wykazu, nie krótszy niż 21 dni od jego ogłoszenia⁴;
- wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatruje uwagi oraz propozycje do projektu uchwały w terminie nie dłuższym niż 14 dni⁵;
- do 28 lutego każdego roku wójt, burmistrz lub prezydent miasta przekazuje projekt uchwały o wykazie kąpielisk do zaopiniowania Włodan Polskim, właścicielowi wód, oraz właściwemu organowi Inspekcji Ochrony Środowiska i państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu, a w przypadku kąpieliska położonego na:
 - terenie parku narodowego - także dyrektorowi parku narodowego,
 - polskich obszarach morskich - także właściwemu dyrektorowi urzędu morskiego,
 - śródlądowej drodze wodnej - także właściwemu dyrektorowi urzędu żegluj śródlądowej,którzy w ciągu 14 dni wydają opinię do przekazanego projektu. Brak opinii w tym terminie uznaje się za wyrażenie opinii pozytywnej⁶;
- do 20 maja każdego roku rada gminy określa, w drodze uchwały, wykaz kąpielisk na terenie gminy lub na polskich obszarach morskich przyległych do danej gminy⁷;
- do 20 maja każdego roku rada gminy określa, w drodze uchwały, sezon kąpielowy, który obejmuje okres między 1 czerwca a 30 września⁸;
- po podjęciu uchwały o wykazie kąpielisk, wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedstawia właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu informacje o liczbie kąpielisk i podaje przyczynę zmian w liczbie kąpielisk w porównaniu do

zdjęcie nr 2. Informacje na temat utworzenia kąpieliska

✓ Pływalnie

Na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonują 2 kryte pływalnie. W 2023r. w ramach nadzoru przez PPIS w Kolbuszowej przeprowadzono 15 kontroli, w tym 2 dotyczące oceny stanu sanitarno-technicznego obiektu (1 przeprowadzona na Pływalni w Cmolasie, 1 na Pływalni w Kolbuszowej) i 13 dotyczących poboru próbek wody (4 na Pływalni w Cmolasie i 9 na Pływalni w Kolbuszowej). Badaniami objęto wodę w nieckach, cyrkulacji, jak również ciepłą wodę użytkową oraz wodę dopływającą do pływalni. Pobór próbek wody z wyżej wymienionych obiektów prowadzony był również w ramach kontroli wewnętrznej przez Zarządców Pływalni. Wewnętrzna kontrola jakości wody na pływalniach prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami i opracowanym harmonogramem poboru próbek wody uzgodnionym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kolbuszowej.

Ponadto zarządcy obydwu obiektów:

- dokumentowali bieżące obserwacje wody na pływalni,
- dokonywali systematycznego i udokumentowanego nadzoru pracy urządzeń,
- rejestrowali wyniki pomiaru jakości wody,
- podejmowali stosowne działania naprawcze,
- prowadzili badania jakości wody zgodnie z ustalonym harmonogramem,
- wydawali bieżące komunikaty o jakości wody.

Częstotliwość i zakres badań przeprowadzanych przez zarządzających pływalniami była zgodna z obowiązującymi wymaganiami zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Zarządzający w ramach kontroli wewnętrznej zlecali badanie wody laboratorium akredytowanemu. Po analizie uzyskanych wyników badań jakości wody na przestrzeni raportowanego okresu ocenia się, że kąpiący korzystali z wody o dobrych parametrach

jakości wody, natomiast w przypadkach pogorszenia jakości wody działania naprawcze przynosiły oczekiwane efekty (przypadki dotyczące podwyższenia chloru związanego).

Zarządzający pływalniami na podstawie bieżącej obserwacji dokumentowali spostrzeżenia, podjęte czynności w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody oraz rejestrowali wyniki pomiarów jakości wody na pływalni tj. pH, potencjał redox, stężenie chloru wolnego, temperatura wody, stężenie chloru związanego. Na podstawie uzyskiwanych wyników dobierali najbardziej odpowiednie metody, celem uzyskania wymaganych wartości parametrów wody.

Po przeanalizowaniu wyników badań wody oceniono, że na koniec 2023 roku woda w obydwu obiektach spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w załącznikach nr 1 i 2 do ww. rozporządzenia w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, a użytkownicy obydwu pływalni korzystali z wody przydatnej do kąpieli.

Zbiorcza roczna ocena jakości wody dla obydwu pływalni za 2023 rok zostanie wydana w 2024 roku.

W 2023r. wystąpiły trzy przerwy w działalności basenu.

Dwie przerwy dotyczyły Krytej Pływalni w Cmolasie, która wystąpiła w dniach od 01.01.2023r. do 29.01.2023r. oraz od 21.12.2023 do 27.12.2023r. W pierwszym przypadku pływalnia była nieczynna z powodu problemu finansowego, natomiast w drugim przypadku pływalnia była nieczynna z powodu zaplanowanej przerwy technologicznej na obiekcie.

Jedna przerwa miała miejsce w Krytej Pływalni w Kolbuszowej w dniach od 4.09.2024r. do dnia 15.09.2024r. i obejmowała planowaną przerwę technologiczną.

- ✓ **Legionella** - W roku 2023 w ramach nadzoru nad jakością ciepłej wody użytkowej zostały pobrane do badań: 2 próbki wody w obiekcie: Dom Pomocy Społecznej w Cmolasie, 1 próbka wody: Katolicka Placówka Wychowawcza - Nasz Dom w Widełce, 5 próbek wody w SPZOZ w Kolbuszowej. Na zlecenie SPZOZ w Kolbuszowej pobrano do badań 13 próbek wody. W jednym przypadku instalacja ciepłej wody była skolonizowana. Prowadzone było postępowanie administracyjne. Niezwłocznie wdrożone działania naprawcze skutkowały poprawą jakości wody, co potwierdziły przeprowadzone kolejne badania laboratoryjne próbek wody ciepłej.

W 2023 roku w ewidencji PPIS w Kolbuszowej znajdowały się ponadto obiekty takie jak (podzielone wg. kategorii druku sprawozdawczego):

- ✓ **Ustępy publiczne** – 2 obiekty: stałe, skanalizowane; 2 skontrolowane; 4 kontrole.

W 2023r. kontrolą objęto Ustępy Publiczne w Kolbuszowej i w Majdanie Królewskim. Obiekty zaopatrzone w wodę z wodociągu publicznego, ścieki odprowadzane do kanalizacji.

W 2022r. w trakcie kontroli Ustępów Publicznych w Kolbuszowej stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego obiektu, wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości z terminem realizacji w 2023 roku. Przeprowadzona kontrolę sprawdzającą wykazała usunięcie nieprawidłowości. Nie stwierdzono nieprawidłowości podczas kontroli w 2023 roku.

- ✓ **Domy pomocy społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej** – 4 obiekty, 4 skontrolowane.

Przeprowadzono 7 kontroli, w tym pobrano 2 próby ciepłej wody użytkowej z DPS w Cmolasie.

Na terenie powiatu funkcjonuje 1 dom pomocy społecznej jest to DPS w Cmolasie. Obiekt zapewnia całodobową opiekę dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych. Obiekt dysponuje 79 miejscami, w pokojach jedno i dwuosobowych. Obiekt podłączony jest do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Punkty poboru wody zaopatrzone są w bieżącą ciepłą i zimną wodę.

W 2023 roku pobrano dwie próby ciepłej wody użytkowej na obecność Legionella sp. Pierwsza próba pobrana była w miesiącu styczniu 2023r., a kolejna w miesiącu sierpniu. W obu przypadkach nie wykryto bakterii z rodzaju Legionella w pobranych próbach wody.
Nie stwierdzono nieprawidłowości w 2023r.

Skontrolowano Środowiskowe Domy Samopomocy w Kolbuszowej, Spiach i Woli Raniżowskiej. Obiekty są zaopatrzone w wodę z sieci wodociągowej. Ścieki odprowadzane są do kanalizacji, a w przypadku SDS w Woli Raniżowskiej do oczyszczalni ścieków przy budynku ŚDS, a następnie rozsączane drenażem do ziemi zgodnie z decyzją wydaną przez PGW Wody Polskie.

W jednym ŚDS stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego, wydano decyzję administracyjną z terminem realizacji wyznaczonym w 2024 roku. Przeprowadzona w miesiącu styczniu kontrola wykazała usunięcie nieprawidłowości.

- ✓ **Placówki zapewniające całodobową opiekę** – 1 obiekt. Obiekt rozpoczął działalność w 2023 roku, nie przeprowadzono kontroli.
- ✓ **Obiekty hotelarskie i Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie** - 4 obiekty: 4 obiekty skontrolowane; 5 kontroli.

Wszystkie obiekty posiadają podłączenie do sieci wodociągowej, ścieki odprowadzane są do kanalizacji. Postępowanie z odpadami komunalnymi prawidłowe. Postępowanie z bielizną prawidłowe. W 2023 roku nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego stwierdzono w 1 obiekcie. Wydano decyzję administracyjną z terminem realizacji wyznaczonym w 2024r. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

Właściciele obiektów na bieżąco prowadzą drobne naprawy, remonty, czy dokonują wymiany wyposażenia. Dzięki tym czynnościom standard świadczonych usług hotelarskich podnosi się.

- ✓ **Zakłady fryzjerskie** - 43 obiekty; skontrolowano 17; przeprowadzono 20 kontroli.

Nieprawidłowości stwierdzono w 5 obiektach, wydano 5 decyzji: 4 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz 1 decyzję płatniczą. Nie nakładano mandatów karnych.

W dwóch przypadkach termin usunięcia nieprawidłowości ustalono na 2024r.

- ✓ **Zakłady kosmetyczne** - 28 obiektów; 8 skontrolowanych; 9 kontroli.

Nieprawidłowości stwierdzono w 1 obiekcie, wydano decyzję administracyjną. Nie nakładano mandatów karnych. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

- ✓ **Zakłady tatuażu** – 1 obiekt. Skontrolowano 1 obiekt, nie stwierdzono nieprawidłowości.

- ✓ **Zakłady odnowy biologicznej i inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż 1 z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu** – 7 obiektów; skontrolowano 4; przeprowadzono 4 kontrole. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie nakładano mandatów karnych.

W obiektach takich jak zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne, zakłady tatuażu czy inne obiekty w których świadczone są powyższe usługi oceniano stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, zaopatrzenie w bieżącą ciepłą i zimną wodę, warunki świadczenia usług, w tym między innymi: postępowanie z bielizną, dezynfekcję i sterylizację, postępowanie z odpadami oraz przestrzeganie posiadanych procedur zapewniające ochronę przed zakażeniami podczas świadczonych usług.

- ✓ **Dworce autobusowe** - 1 obiekt – Dworzec PKS w Kolbuszowej; 1 obiekt skontrolowany; 2 kontrole.

Pomieszczenia dworca są udostępnione dla podróżnych: poniedziałek- piątek w godz. od 6.00 do 20.00, sobota od godz. 8.00- 16.00, natomiast w niedzielę są zamknięte. W obrębie dworca zapewnione są toalety dla podróżnych. Dworzec posiada stałą obsługę zajmującą się sprzątnięciem obiektu. Obiekt służy również osobom podróżującym PKP.

Obiekt został oddany do użytkowania po przebudowie dla podróżnych w dniu 01.05.2022r., co wpłynęło pośrednio na komfort podróży mieszkańców jak również znacząco poprawiło estetykę miasta w tej jego części. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

- ✓ **Dworce i stacje kolejowe** – 6 obiektów. Nie kontrolowano w 2023 roku.
- ✓ **Tereny rekreacyjne** - 15 obiektów (13 placów zabaw, Kompleks Turystyczny BRZEZOŹKA, zbiornik wodny- Zalew Wilcza Wola); skontrolowano 5 obiektów; przeprowadzono 7 kontroli. Nie pobierano prób piasku z piaskownic.
- ✓ **Domy przedpogrzebowe** – 1 obiekt; skontrolowano 1; przeprowadzono 1 kontrolę.

Obiekt jest zlokalizowany na Cmentarzu Komunalnym w Hucie Komorowskiej, na terenie gminy Majdan Królewski. Chłodnia do przechowywania zwłok i szczątków ludzkich wyposażona jest w urządzenie do stałego pomiaru temperatury. Obiekt jest podłączony do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Punkty poboru wody zaopatrzone są w bieżącą ciepłą i zimną wodę. Zapewnione są 2 toalety, w tym 1 dla osób niepełnosprawnych. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

- ✓ **Inne obiekty** – 59 obiektów (stadiony- 3, stacje paliw -16, zakłady pogrzebowe -8, targowiska - 7, kort tenisowy-1, przystanki PKS -3, domy kultury i biblioteki – 20, parkingi -1); skontrolowano 10 obiektów, przeprowadzono 12 kontroli.

W 2023 roku skontrolowano 2 zakłady usług pogrzebowych i 3 środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Przeprowadzono 3 kontrole. W jednym zakładzie stwierdzono nieprawidłowości tj. brak trwałego oznakowania w sposób wskazujący na jego przeznaczenie jednego środka transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. W związku z powyższym PPIS w Kolbuszowej wydał decyzję administracyjną nakazującą oznakowanie w sposób trwały w/w środka transportu. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała, że nakazy zawarte w decyzji PPIS w Kolbuszowej zostały wykonane. Postępowanie zostało zakończone.

W 2023 roku skontrolowano 7 stacji paliw, przeprowadzono 8 kontroli. Oceniano stan sanitarno - techniczny toalet dla podróżnych i utrzymanie czystości wokół obiektów. Ponadto oceniano jeden parking dla samochodów ciężarowych zlokalizowany przy stacji paliw. W jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości, została wydana decyzja administracyjna. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nakazów nałożonych decyzją PPIS w Kolbuszowej, nieprawidłowości usunięte. Postępowanie zostało zakończone. Stacje paliw nie były kontrolowane w poprzednim sezonie.

W 2023 roku skontrolowano parking w miejscowości Widelka. Przeprowadzono 1 kontrolę. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Liczba kontroli. Liczba nałożonych mandatów. Liczba wydanych decyzji.

Ogółem w ewidencji znajdują się 174 obiekty. Skontrolowano 59 obiektów. Przeprowadzono 87 kontroli. Pobrano 80 prób wody, przeprowadzono 160 kontroli oraz wydano: 63 decyzje merytoryczne, 7 płatniczych, 19 postanowień.

Wydano 12 decyzji administracyjnych, w tym :

- ✓ 9 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli – 4 dotyczące zakładów fryzjerskich, 1 zakładu kosmetycznego, 1 obiektu świadczącego usługi hotelarskie, 1 dotyczącą środowiskowego domu samopomocy, 1 dotyczącą środka transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, 1 decyzję dotyczącą stacji paliw,
- ✓ 2 decyzje płatnicze,
- ✓ 1 decyzję zakazującą kąpielii w związku z zakwitem sinic na Zalewie w Wilczej Woli.

W 2023r. wydano ponadto:

- ✓ 8 decyzji zezwalających na ekshumację zwłok lub szczątków ludzkich,
- ✓ nie wydawano decyzji zezwalających na wywóz zwłok za granicę,
- ✓ 19 postanowień wyrażających zgodę na sprowadzenie zwłok, prochów ludzkich z zagranicy,
- ✓ 5 opinii dotyczących regulaminów o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ✓ 1 opinię w sprawie projektu uchwały rady gminy w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpielii na terenie gminy,
- ✓ 3 opinie w sprawie organizacji imprezy masowej.

Ponadto na wniosek przedsiębiorców wydano 7 ocen o przydatności wody do spożycia dla zakładów nadzorowanych przez Inspekcję Weterynaryjną.

Pracownicy Stanowiska pracy ds. Higieny Komunalnej uczestniczyli ponadto w 1 kontroli posterunku policji oraz 1 kontroli obiektu należącego do Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej. Kontrole te zostały przeprowadzone wspólnie ze Stanowiskiem pracy ds. Higieny Pracy- stanowisko wiodące.

W okresie wiosennym do właścicieli obiektów (gmin, spółdzielni) wystosowano pismo dotyczące utrzymania czystości i porządku na podległym terenie. Przesłano również pisma dotyczące fontann do Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej i Gminy Majdan Królewski.

W związku z sytuacją epidemiologiczną dot. ogniska zachorowań na Legionellozę na terenie miasta Rzeszów i powiatu rzeszowskiego podjęto następujące czynności:

- przesłano wystąpienia na temat dbałości o należyte utrzymanie instalacji wodnej, w tym ciepłej wody. Pisma skierowane były między innymi do zarządców domu pomocy społecznej, domu dziecka, szpitala, hoteli, spółdzielni mieszkaniowych, organów samorządowych, zarządców wodociągów, zarządców pływalni,
- wystosowano pisma odnośnie właściwego utrzymania fontann do ich właścicieli,
- w trakcie czynności kontrolnych rozdawano ulotki dot. bakterii Legionela jak również Legionellozy,
- umieszczono na stronie internetowej oraz Facebook PSSE w Kolbuszowej materiały informacyjne dotyczących bakterii Legionela jak również Legionellozy,
- umieszczono na stronie PSSE w Kolbuszowej link pozwalający śledzić bieżące komunikaty dotyczące ogniska Legionellozy wydawane przez PPIS w Rzeszowie,
- przeprowadzono dodatkowe kontrole w obiektach takich jak: dom pomocy społecznej, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, w czasie których szczególnie zwrócono uwagę na utrzymanie instalacji ciepłej wody użytkowej, jej okresową dezynfekcję, jak również we właściwym stanie urządzeń klimatyzacyjnych i wentylacyjnych poprzez użytkowanie zgodnie z zaleceniami producenta oraz przeprowadzanie okresowych przeglądów i konserwacji. Ponadto kontrolowano temperaturę ciepłej wody użytkowej, sprawdzano dokumenty z przeglądów klimatyzacji i wentylacji,
- pobrano po za harmonogramem jedną próbkę ciepłej wody na obecność bakterii Legionella sp. w domu pomocy społecznej w Cmolasie, w której nie otrzymano przekroczenia,
- dystrybuowano materiały informacyjne dotyczące bakterii Legionela jak również Legionellozy i udzielano informacji osobom zainteresowanym podczas pikników organizowanych na terenie gmin (stoiska edukacyjno-informacyjne PSSE Kolbuszowa),
- udzielano informacji osobom dzwoniącym do siedziby PSSE w Kolbuszowej.

3. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

W ewidencji PSSE Kolbuszowa w 2023 r. figurowało 214 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 4637 pracowników.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 56 zakładów pracy, przeprowadzając łącznie 75 kontroli sanitarnych, w tym również kontrole sprawdzające wykonanie decyzji. W celu poprawy warunków pracy wydano 33 decyzje administracyjne. Nakazy w decyzjach dotyczyły m.in. obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia (hałasu, pyłu), przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy, poprawy stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń zakładów, założenia i prowadzenia na bieżąco spisu stosowanych substancji/mieszanin niebezpiecznych, zapewnienia kart charakterystyki stosowanych substancji/mieszanin niebezpiecznych, założenia i prowadzenia na bieżąco rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych, założenia i prowadzenia rejestru chorób zawodowych, zapewnienia sprawnie funkcjonującego systemu pierwszej pomocy w razie wypadku, opracowania instrukcji stanowiskowej bhp.

W 2023 r. w 7 zakładach pracy stwierdzono przekroczenia: najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu (w 6 zakładach pracy) oraz przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu drewna (w 1 zakładzie pracy). W narażeniu powyżej NDN/NDS w 2023 r. pracowało 54 pracowników tj.:

- powyżej NDN hałasu- 50 pracowników,
- powyżej NDS pyłu drewna - 4 pracowników.

W ewidencji tutejszej Stacji funkcjonuje 83 zakłady pracy, w których występują czynniki/procesy o działaniu rakotwórczym. W roku sprawozdawczym skontrolowano 18 zakładów pracy w zakresie realizacji wymogów dotyczących czynników o działaniu rakotwórczym. W skontrolowanych zakładach w narażeniu/kontakcie na czynniki rakotwórcze pracuje 244 pracowników. Czynnikiem rakotwórczym występującym w nadzorowanych obiektach są: benzen, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, formaldehyd, epoksyetan, pyły drewna.

W ewidencji PSSE w Kolbuszowej funkcjonuje 56 podmiotów gospodarczych, gdzie występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku sprawozdawczym oceniono wymogi w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych w 11 podmiotach gospodarczych. W narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych w skontrolowanych zakładach pracuje ogółem 460 pracowników (2 i 3 grupa zagrożenia). Podczas kontroli stanu bezpieczeństwa i higieny pracy zakładów, w których występują zagrożenia biologiczne dokonywane są oceny działań pracodawców w zakresie oceny ryzyka zawodowego i informowania pracowników o istniejących zagrożeniach dla zdrowia. Sprawdzone czy prowadzony jest rejestr prac i pracowników narażonych na czynniki biologiczne. Pracodawcy zakwalifikowali szkodliwe czynniki biologiczne do 1, 2 i 3 grupy zagrożenia. Pracodawcy prowadzą szkolenia obejmujące zagadnienia dotyczące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia pracowników spowodowanego działaniem czynnika biologicznego, zastosowania środków zapobiegawczych, wymagań higieniczno-sanitarnych. Pracodawcy zapewniają wydzielone pomieszczenie do spożywania posiłków, odpowiednie środki ochrony indywidualnej, środki higieny osobistej. Pracownicy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie bez przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku wykonane przez lekarza medycyny pracy.

W 2023 r. zakłady posiadające siedzibę poza terenem Powiatu Kolbuszowskiego (Środowisko i Innowacje Sp. z o. o., ul. Złota 59, 00-120 Warszawa, Usługi Transportowe i Handel Jan Lorek, Trzetrzewina 320, 33-395 Chełmiec, HUBER Wieczorek Hubert, Powiśle 29, 24-100 Góra Puławska, Delta Tomasz Wejman ul. Kurowska 118, 24-130 Końskowola) zgłosiły Tutejszemu Inspektorowi prace związane z usuwaniem/zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest – demontaż oraz pakowanie pokryć dachowych, które odbyły się na terenie Gminy Kolbuszowa, Dzikowiec, Niwiska,

Majdan Królewski, Cmolas i Raniżów. Podczas kontroli w zakresie wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, nieprawidłowości nie stwierdzono.

W roku sprawozdawczym prowadzony był nadzór bieżący nad zakładami pracy, które stosują w swojej działalności zawodowej niebezpieczne substancje lub mieszaniny chemiczne stwarzające zagrożenie dla zdrowia, produkty biobójcze oraz prekursory narkotyków kat. 2 i 3. Prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 stosowane w nadzorowanych zakładach pracy to kwas siarkowy, kwas solny, nadmanganian potasu, aceton, toluen, które wykorzystywane są m.in. do analiz laboratoryjnych, uzdatniania wody, regulacji pH wody, odtłuszczenia form.

W powiecie kolbuszowskim nie prowadzi działalności eksporter (do krajów trzecich) prekursorów narkotyków kat. 2 i 3. Nie wydawano zezwoleń na wywóz prekursorów do krajów trzecich.

W 2023 r. przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin (produkcja mieszanki betonowej, mieszanki cementowo-piaskowej). W ramach kontroli oceniono karty charakterystyki substancji/ mieszaniny chemicznej produktów chemii budowlanej. Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie karty charakterystyki (format i treść karty charakterystyki była niezgodna z aktualnym stanem prawnym).

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w 2023 r. przeprowadzono 22 kontrole podmiotów stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny. Podczas kontroli pracodawców stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny zwracano uwagę na: formę i treść kart charakterystyki, obowiązek posiadania kart charakterystyki, spis posiadanych substancji i ich mieszanin, prawidłowość oznakowania opakowania substancji i ich mieszanin, prawidłowość oznakowania miejsc przechowywania, fakt posiadania i stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej. Wśród stosujących znajdują się zakłady, które wykorzystują produkty o działaniu biobójczym. Przeprowadzone kontrole w jednostkach stosujących produkty biobójcze dotyczyły oznakowania opakowań, kart charakterystyki i posiadania spisu preparatów biobójczych – traktowanych jako niebezpieczne zgodnie z ustawą o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz dodatkowych informacji zawartych w ustawie o produktach biobójczych dotyczących oznakowania opakowania.

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi w 2023 r. przeprowadzono 7 kontroli podmiotów zajmujących się wprowadzaniem do obrotu w/w produkty. Kontrole dotyczyły wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, działających przeciw komarom, kleszczom, meszkom, należących do grupy produktowej 18 lub 19, a także produktów biobójczych, które były zakwestionowane decyzjami przekazywanymi informacyjnie od PPWIS w Rzeszowie.

W 2023 r. nie przeprowadzono kontroli w zakresie detergentów z uwagi na brak podmiotów produkujących ww. produkty na nadzorowanym terenie.

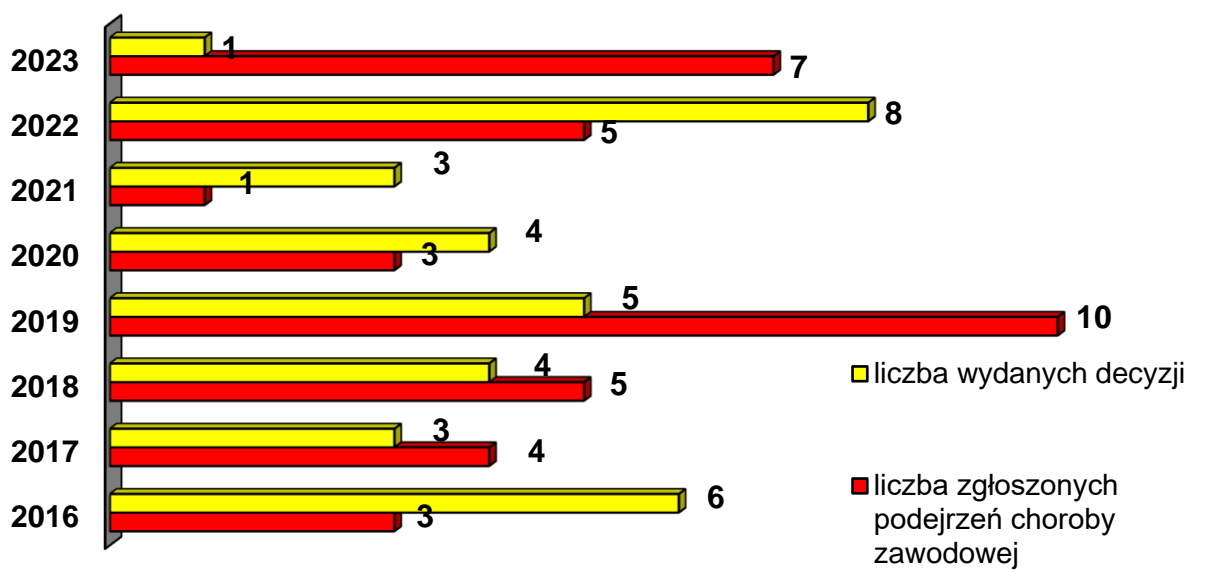
W roku sprawozdawczym zlecono badania czynników szkodliwych w środowisku pracy w 13 zakładach pracy. Wykonano pomiary dotyczące stężenia pyłów, substancji toksycznych, mikroklimatu gorącego, natężenia hałasu i wibracji (miejscowej i ogólnej). W ramach zleconych badań wykonanych na terenie powiatu kolbuszowskiego stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych w 2 zakładach pracy. Przekroczenia dotyczyły NDN hałasu i NDS pyłu drewna na stanowiskach pracy.

Choroby zawodowe

Zagrożenia będące przyczynami powstania chorób zawodowych wśród pracowników, mogą występować w każdym zakładzie pracy. Zgodnie z Kodeksem Pracy za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanym „narażeniem zawodowym”. Choroby zawodowe odzwierciedlają stan zdrowia osób pracujących, jak również higieniczne warunki pracy. Pozostają w

nierozerwalnym związku z rozwojem przemysłu i stosowanymi technologiami, warunkami pracy oraz jej organizacją. Postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych prowadzone były na podstawie przepisów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie chorób zawodowych oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób. W roku sprawozdawczym zgłoszono 7 podejrzeń chorób zawodowych, dotyczyły one chorób zakaźnych i pasożytniczych. W 2023 r. wydano 1 decyzję w sprawie stwierdzenia choroby zawodowej u rolnika indywidualnego (Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa- Borelioza). Ponadto w odnośnie chorób zawodowych wydano 33 postanowienia w sprawie przedłużenia terminu załatwienia sprawy.

postępowanie w sprawie podejrzeń o choroby zawodowe w ostatnich latach

Środki zastępcze

W 2023r. kontynuowany był nadzór bieżący nad środkami zastępczymi, które powodują niebezpieczne skutki zdrowotne, szczególnie dla ludzi młodych. W zakresie ewentualnego wprowadzania do obrotu środków zastępczych współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Kolbuszowej odnośnie wymiany informacji na temat podmiotów istniejących lub nowopowstałych mogących wprowadzać do obrotu środki zastępcze.

W 2023r. PPIS w Kolbuszowej nie otrzymał żadnego zgłoszenia podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi.

W roku sprawozdawczym nie były wydawane decyzje w zakresie środków zastępczych.

W roku 2023 r. przeprowadzono 3 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dot. wprowadzania nowych substancji psychoaktywnych, podczas których nie stwierdzono w obrocie nowych substancji psychoaktywnych.

W roku 2023 r. podczas przeprowadzonych kontroli w nadzorowanych zakładach pracy przekazywano właścicielom zakładów informacje dotyczące zagrożeń płynących z zażywania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Podczas kontroli w 3 zakładach pracy przekazano pracodawcom materiały edukacyjne w formie ulotek dotyczące profilaktyki uzależnień: „Dopalacze to śmierć”, „Stop dopalaczom”.

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej prowadzili działania edukacyjne, których celem było ustawiczne poszerzanie wiedzy lokalnej społeczności nt. szkodliwości środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. W ramach prowadzonej Promocji Zdrowia współpracowano w tym zakresie z pracownikiem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia. Zamieszczono w social mediach (Facebook) post dotyczący środków zastępczych. Pracownik Oświaty Zdrowotnej i

Promocji Zdrowia przeprowadził 7 spotkań dla uczniów szkół oraz 1 spotkanie dla rodziców na temat środków psychoaktywnych i prawnych konsekwencji związanych z posiadaniem i rozprowadzaniem tych substancji. Kontynuowano współpracę z dyrektorami placówek oświatowo – wychowawczych z terenu powiatu kolbuszowskiego w celu podejmowania działań edukacyjnych w zakresie szkodliwości używania substancji psychoaktywnych w pracy wychowawczej i profilaktycznej z młodzieżą szkolną oraz konieczności zgłaszania prób sprzedaży lub podejrzenia sprzedaży środków zastępczych w punktach znajdujących się w pobliżu placówek.

Podczas festynów rodzinnych czy też dożynek gminnych na terenie powiatu kolbuszowskiego, zorganizowano punkt informacyjny połączony z kolportażem ulotek (5 festynów/dożynek). Ponadto na stałe zorganizowano w PSSE w Kolbuszowej punkt informacyjny w połączeniu z kolportażem materiałów edukacyjnych o różnorodnej tematyce m.in. HIV/AIDS, STOP DOPALACZOM, WZW. Z powyższego punktu korzystają petenci Stacji oraz Starostwa Kolbuszowskiego.

Wnioski:

1. Do grupy czynników szkodliwych, na które narażona jest największa liczba pracowników zatrudnionych w przekroczonych najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy, już od wielu lat należą czynniki fizyczne, w tym hałas, pył.
2. Wyniki kontroli wskazują, że działania podejmowane przez pracodawców przyczyniają się do poprawy warunków pracy pracowników pracujących w narażeniu na działanie czynników szkodliwych. W 14 zakładach odnotowano poprawę.
3. Popularność nowych narkotyków jest wciąż aktualnym problemem z zakresu zdrowia publicznego.
4. Działania edukacyjne i profilaktyczne przyczyniają się do zwiększenia świadomości zagrożeń, jakie niesie za sobą zażywanie nowych narkotyków.

4. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2023r. na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonowało 82 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 35 placówek sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży. W ramach realizacji zadań związanych z nadzorem nad placówkami nauczania i wychowania przeprowadzono łącznie 159 kontroli (rok wcześniej 118 kontroli), w tym:

- ✓ 105 kontroli stałych placówek nauczania i wychowania w zakresie: oceny stanu sanitarno – technicznego; oceny realizacji obowiązków zawartych w decyzji administracyjnej; kontrole tematyczne odnośnie przygotowania placówek do rozpoczęcia nowego roku szkolnego;
- ✓ 31 kontroli letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży;
- ✓ 23 kontrole akcyjne w ramach tzw. „otwartych drzwi” w trakcie ferii letnich i zimowych.

Prowadzono postępowanie administracyjne w zakresie higieny dzieci i młodzieży. W 2023r. wydano 14 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno – technicznego w placówkach nauczania i wychowania oraz 1 decyzję opłatową. W 2023r. nie nałożono mandatów karnych. Wykonano 1591 oznaczeń fizycznych w postaci: pomiarów temperatury w salach zajęć, pomiarów dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii, oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

W 2023r. odnotowano 2 interwencje. Jedna dotyczyła placówki nauczania i wychowania – interweniujący zgłosił, iż w szkole podstawowej śmierdzi. Interwencja niepotwierdzona. Druga dotyczyła placówki wypoczynku. Interwencja potwierdzona – w obiekcie hotelowym funkcjonowały obozy nie zgłoszone do bazy MEN.

W 2023r. nie został unieruchomiony, zamknięty, czy też wyłączony z użytkowania żaden zakład nauczania i wychowania lub jego część. W trakcie sprawowanego nadzoru bieżącego nie stwierdzono

placówek, których stan użytkowania stanowiły zagrożenie wymagające unieruchomienia całości obiektu lub jego części.

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek;

Rodzaj placówki		Liczba placówek						
		nowo oddanych w nowych obiektach	Nowo otwartych w obiektach istniejących	Istniejących przeniesionych nowych obiektów lub z rozbudowaną bazą dydaktyczną	zlikwidowanych	po remontach generalnych	z nowo oddanymi obiektami sportowymi	modernizowanymi blokami sportowymi
		1	2	3		5	6	7
Żłobki		0	0	0		0	0	0
Przedszkola		1	1	0		0	0	0
Szkoły. Podst.		0	1	0		0	1	0
Licea Ogólnokształcące		0	0	0		0	0	0
Technika		0	0	0		0	0	0
Szkoły Branżowe		0	0	0		0	0	0
Zespoły Szkół		0	0	0		0	0	0
Szk. Wyższe		0	0	0		0	0	0
Pozostałe placówki		0	0	0		0	0	0
<i>OGÓŁEM</i>		1	2	1		0	1	0

Szkoły podstawowe, zespoły szkół, szkoły średnie

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora sanitarnego znajduje się 35 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie, 8 zespołów szkół, 1 liceum ogólnokształcące. Bardzo ważne jest, aby dzieci i młodzież miały zapewnione odpowiednie warunki do pracy umysłowej oraz prawidłowego rozwoju fizycznego. Dlatego też, kładziemy duży nacisk na zapewnienie przez placówki właściwych warunków sanitarnych. W 2023r. skontrolowano 28 placówek:

- ✓ 21 szkół podstawowych - do których uczęszcza 3184 uczniów
- ✓ liceum ogólnokształcące – do którego uczęszcza 488 uczniów
- ✓ 6 zespołów szkół - do których uczęszcza 1667 uczniów

Większość szkół zapewniała właściwy stan sanitarno – techniczny pomieszczeń, natomiast w placówkach, w których nie był on spełniony wydawano decyzje administracyjne dot. m.in. doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego ścian i sufitów w: salach lekcyjnych, szatniach szkolnych, korytarzach szkolnych, świetlicy, doprowadzenia do należytego stanu sanitarno - technicznego podłóg w salach lekcyjnych.

Wszystkie skontrolowane placówki mają podłączenie do sieci wodociągowej. Z 28 skontrolowanych placówek 27 ma podłączenie do sieci kanalizacyjnej, 1 placówka odprowadza nieczystości do zbiornika bezodpływowego - szamba. Na terenie powiatu kolbuszowskiego

wszystkie placówki posiadają ubikacje wewnętrzne. W skontrolowanych obiektach zapewniony był dostęp do środków utrzymania higieny osobistej oraz do bieżącej ciepłej wody. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych zachowane.

Stanowisko pracy ucznia (stół, krzesło), z którego dzieci i młodzież korzystają przez znaczną część czasu w szkole, ma duży wpływ na ich postawę i zdrowie. W związku z tym bardzo ważne jest, aby meble były dostosowane do ich wzrostu, zgodnie z obowiązującymi normami. Kontrole w zakresie dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii zostały przeprowadzone w trzech szkołach podstawowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Użytkowany sprzęt był w dobrym stanie sanitarno – technicznym. Dyrektorzy placówek w miarę posiadanych środków finansowych dokonują wymiany mebli na nowe, spełniające wymagania Polskiej Normy.

Mając na uwadze konsekwencje noszenia przeciążonych plecaków/tornistrów pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kolbuszowej w swojej pracy podejmują również działania odnośnie profilaktyki wad postawy. Zbyt duże obciążenie uczniów ciężarem tornistrów/plecaków może powodować nasilenie bólu pleców, zmniejszenie pojemności płuc, sprzyjać kształtowaniu nieprawidłowej statyki ciała i w efekcie prowadzić do skrzywienia kręgosłupa. W związku z tym podczas kontroli sanitarnych w placówkach oświatowych sprawdzane jest również, w jaki sposób szkoły realizują zapis § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U.2020.1604). Zgodnie z nim, w pomieszczeniach szkoły lub placówki powinno zostać zapewnione miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych przez uczniów. Z przeprowadzonych w 2023r. kontroli wynika, iż wszystkie skontrolowane placówki zapewniają taką możliwość poprzez zapewnienie szafek indywidualnych dla uczniów lub poprzez wydzielenie szafek lub miejsca na półkach w salach lekcyjnych.

Ponadto w 8 placówkach na terenie powiatu kolbuszowskiego dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Badania przeprowadzono w 8 placówkach, w 56 oddziałach, wśród 803 uczniów. Do oceny niezbędne były dwa pomiary: jeden - ciężaru ciała ucznia, drugi - pomiar jego spakowanego tornistra/plecaka. Następnie obliczano normy obciążenia ciała ciężarem tornistra. Zgodnie z zaleceniami GIS waga tornistra nie powinna przekraczać 10-15% masy ciała dziecka. **Na ogólną liczbę przebadanych 803 uczniów optymalną normę do 10% obciążenia ciężaru ciała uzyskało 322 uczniów**, normę 10-15% wagi ciała – 303 uczniów, 178 uczniów posiadało tornistry/plecaki dla których odnotowano wagę stanowiącą powyżej 15% masy ciała. Pomimo zapewnienia przez szkoły miejsc na pozostawianie podręczników i przyborów szkolnych uczniowie nadal mają przeciążone plecaki. W głównej mierze wynika to z konieczności zabierania książek do domu, aby móc przygotować się do następnego dnia nauki szkolnej. W związku z tym oprócz badań prowadzono również prelekcje dla dzieci, rodziców, nauczycieli, które miały na celu uświadomienie jak prawidłowo spakować tornistry i dlaczego wkładanie do nich zbędnych rzeczy może wpływać na wady postawy.

W trakcie kontroli sanitarnych oceniano również rozkład zajęć lekcyjnych. Na właściwy rozwój ucznia wpływa także organizacja procesu nauczania i wychowania w szkołach, zwłaszcza w zakresie planowania nauki i wypoczynku. Zajęcia lekcyjne we wszystkich skontrolowanych placówkach odbywają się w systemie jednozmianowym. Rozpoczynają się o stałej porze. Różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od jednej godziny. Przerwy międzylekcyjne, 5-cio, 10-cio, 15-sto, 20-sto minutowe. Efektywnym wypoczynkiem dla uczniów po pracy umysłowej i bezruchu na lekcjach jest wypoczynek czynny, dlatego też placówki zapewniają uczniom możliwość aktywnego spędzania przerw międzylekcyjnych na świeżym powietrzu, w zależności od panujących warunków atmosferycznych, pod opieką nauczyciela dyżurującego.

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolą objęto także warunki sanitarno – higieniczne do prowadzenia zajęć wychowania – fizycznego. Ocenie poddano m.in. posiadanie przez placówkę infrastruktury sportowej oraz stan

sanitarно – techniczny zaplecza sportowego. Z pełnej infrastruktury sportowej tj. szkolnego zespołu sportowego wraz z boiskiem korzystać mogli uczniowie 19 szkół. Pozostałe skontrolowane placówki posiadają zaplecze sportowe w postaci samej sali zastępczej, samego boiska sportowego lub sali zastępczej z boiskiem.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Na 28 skontrolowanych szkół w 25 funkcjonowały gabinety profilaktyki zdrowotnej, zaś w 3 placówkach zadania z zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej realizowane były w pomieszczeniach zastępczych na terenie szkoły. Skontrolowane gabinety były w dobrym stanie sanitarno - technicznym, wyposażone w punkt poboru ciepłej i zimnej wody. Środki myjące i dezynfekujące dostępne. Ponadto 5 skontrolowanych placówek zapewnia uczniom opiekę stomatologiczną (w 4 placówkach funkcjonują gabinety stomatologiczne, jedna placówka ma podpisaną umowę z gabinetem stomatologicznym poza terenem szkoły).

Z uwagi na fakt, iż dzieci i młodzież spędzają w szkołach znaczną część dnia, ważne jest, aby miały zapewnioną możliwość spożycia ciepłego posiłku. W szkołach na terenie powiatu kolbuszowskiego prowadzone jest dożywianie w formie ciepłego posiłku jednodaniowego.

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano również uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 2023 poz. 700). We wszystkich placówkach obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu - zakaz ten jest przestrzegany.

Opieka nad dziećmi do lat 3

Opieka nad dziećmi do lat 3 może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego lub sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię. Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej znajduje się 1 klub dziecięcy oraz 3 żłobki. W 2023r. przeprowadzono kontrolę sanitarną w klubie dziecięcym, do którego zapisanych jest 20 dzieci oraz w jednym żłobku, liczącym 11 dzieci. Skontrolowane placówki podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Obie placówki zapewniają właściwe warunki sanitarno – techniczne przebywającym w nim dzieciom. Pomieszczenia utrzymane w czystości i porządku, wyposażenie w dobrym stanie sanitarno – technicznym (posiadające wymagane atesty i certyfikaty). Zabawki spełniają wymogi bezpieczeństwa i higieny. Sanitariaty zaopatrzone w środki do utrzymania higieny osobistej. Zapewniony dostęp do bieżącej ciepłej wody. Pościel, leżaki oznakowane, przypisane do konkretnego dziecka i odpowiednio przechowywane.

Wychowanie przedszkolne

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej znajduje się 28 przedszkoli funkcjonujących samodzielnie oraz 5 funkcjonujących w zespołach szkół. W 2023r. skontrolowano 14 przedszkoli funkcjonujących samodzielnie, do których uczęszcza 1016 dzieci oraz 4 przedszkola wchodzące w skład zespołów – do których uczęszcza 235 dzieci.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych szczególną uwagę zwracano na stan sanitarno – techniczny pomieszczeń, wyposażenia, zabawek. Oceniano również warunki do utrzymania higieny osobistej – stan techniczny sanitariatów, dostęp do bieżącej ciepłej wody, zaopatrzenie w środki do utrzymania higieny osobistej – nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Większość skontrolowanych placówek dysponuje placami zabaw wykorzystywanymi przy sprzyjającej pogodzie. Podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę na bezpieczeństwo dzieci uczestniczących w zabawach na świeżym powietrzu. Sprawdzano realizację wymogu wymiany piasku, zabezpieczenia piaskownic przed zanieczyszczeniem oraz posiadanie atestów i certyfikatów

urządzeń na placach zabaw. Stan sanitarno – higieniczny oraz techniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Inne placówki oświatowo – wychowawcze

Pod nadzorem PPIS w Kolbuszowej znajdują się 3 placówki wsparcia dziennego, 2 placówki pracy pozaszkolnej, jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza z pobytem całodobowym. W 2023r. skontrolowano jedną placówkę pracy pozaszkolnej, która organizuje zajęcia dla 111 podopiecznych oraz jedną placówkę opiekuńczo – wychowawczą z pobytem całodobowym, która sprawuje opiekę nad 12 dziewczętami. W 2023r. podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. placówkach. Pomieszczenia, wyposażenie, którym dysponują placówki w dobrym stanie sanitarno – technicznym. Sanitariaty zaopatrzone w środki do utrzymania higieny osobistej. Dostęp do bieżącej ciepłej wody zapewniony.

Podczas kontroli sanitarnej przeprowadzonej w placówce opiekuńczo – wychowawczej z pobytem całodobowym oceniono: warunki w pokojach mieszkalnych; jakość ich wyposażenia; dostępność do pomieszczeń wypoczynkowych; aneksów kuchennych; pomieszczenia higieniczno – sanitarne pod kątem warunków do utrzymania higieny osobistej wychowanków, jak również wydzielenie miejsc do prania i suszenia rzeczy osobistych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kolbuszowej sprawował również nadzór nad zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży w trakcie ferii zimowych oraz wakacji.

W 2023r. w trakcie zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży skontrolowano:

- ✓ 2 turnusy w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku – uczestniczyło 43 osoby;
- ✓ 2 turnusy wypoczynku w miejscu zamieszkania/półkolonie – uczestniczyło 60 osób;
- ✓ 2 tzw. „dzikie turnusy” w obiekcie hotelowym (nie zgłoszone do bazy MEN) – uczestniczyło 23 osoby.

W trakcie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży skontrolowano:

- ✓ 16 turnusów w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku – uczestniczyło 499 osób;
- ✓ 9 turnusów form w miejscu zamieszkania/półkolonii – uczestniczyło 290 osób.

W skontrolowanych placówkach wypoczynku nie stwierdzono nieprawidłowości odnośnie stanu sanitarno – technicznego. Organizatorzy zapewnili bezpieczne i higieniczne warunki pobytu uczestnikom wypoczynku. Pomieszczenia, wyposażenie, z którego korzystali dzieci i młodzież były w dobrym stanie sanitarno – technicznym. Sanitariaty zaopatrzone w środki do utrzymania higieny osobistej. Zapewniony był dostęp do bieżącej ciepłej wody. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych zachowane.

Ponadto w trakcie wypoczynku skontrolowano również placówki, które organizowały dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych zajęcia w ramach tzw. „otwartych drzwi”. Podczas wypoczynku zimowego kontrole przeprowadzono w 13 placówkach (biblioteki – 6, domy kultury – 7), gdzie w zajęciach uczestniczyło łącznie 345 osób. W trakcie wypoczynku letniego skontrolowano 10 placówek (4 domy kultury, 6 bibliotek), w zajęciach uczestniczyło 290 osób. Placówki zapewniały dzieciom i młodzieży możliwość wszechstronnego rozwoju oraz kształtowania nawyku zdrowego i aktywnego spędzania wolnego czasu. Dla uczestników organizowane były zajęcia o różnorodnej tematyce m.in. zajęcia plastyczne, edukacyjne, rękodzielnicze, taneczne, integracyjne, sportowe, ruchowe. Organizowano również wyjazdy m.in. do kręgielni, sali zabaw. Placówki zapewniły dzieciom i młodzieży dobre warunki pobytu. Udostępniane pomieszczenia, wyposażenie, sprzęt w dobrym stanie sanitarno – technicznym. Sanitariaty zaopatrzone w środki do utrzymania higieny osobistej, zapewniony był dostęp do bieżącej ciepłej wody.

Podczas kontroli pracownik PSSE Kolbuszowa prowadził działalność oświatową dotyczącą bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas spędzania wolnego czasu w trakcie ferii letnich i zimowych; bezpieczeństwa w sieci i cyberprzemocy.

Podsumowanie:

Na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych, stwierdza się systematyczną poprawę stanu sanitarno – technicznego placówek oświatowo – wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu kolbuszowskiego. Podnoszona jest estetyka pomieszczeń, wyposażenia, jak również dbałość o zapewnienie większej funkcjonalności placówki.

Z przeprowadzonych rozmów z Dyrektorami placówek wynika, iż środki pieniężne, którymi dysponują organy prowadzące, nie pozwalają na przeprowadzanie większych remontów. Większość prac realizowanych w 2023r. to prace konserwatorskie, naprawcze oraz prace, które miały za zadanie poprawę estetyki budynku.

Obserwuje się zwiększoną świadomość w obszarze bezpieczeństwa i higieny procesów nauczania wśród personelu i uczniów m.in. w zakresie doboru stanowisk pracy ucznia (dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii), prawidłowego rozkładu zajęć lekcyjnych, zapewnienia spędzania przerw międzylekcyjnych na świeżym powietrzu.

5. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej w roku 2023 znajdowało się 536 obiektów produkujących, transportujących bądź wprowadzających do obrotu środki spożywcze, materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz kosmetyki. Najliczniejszą grupę stanowiły obiekty obrotu żywnością łącznie 229, z czego zdecydowana większość to małe sklepy spożywcze. Liczną grupą były zakłady żywienia zbiorowego łącznie 184 obiektów w tym 26 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, 29 zakładów małej gastronomii oraz 122 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, czyli głównie dożywianie w placówkach oświatowych. Na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonuje: 43 stołówki szkolne w tym 28 prowadzących żywienie w systemie cateringowym, 33 stołówek przedszkolnych, z których 19 prowadzi żywienie w systemie cateringowym oraz 53 inne zakłady takie jak domy weselne, zakłady cateringowe, bloki żywienia w domach seniora, blok żywienia w domu dziecka itp. Pozostałe nadzorowane zakłady na terenie powiatu to zakłady produkujące żywność, zakłady produkujące opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością, obiekty obrotu kosmetykami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, a także podmioty zajmujące się produkcją pierwotną, dostawami bezpośrednimi, Rolniczym Handlem Detalicznym.

W roku 2023 przeprowadzono 448 kontroli sanitarnych, w tym 80 kontroli interwencyjnych w związku z interwencjami konsumentów zgłoszonymi do tutejszego Inspektora lub w związku z informacją z systemu RASFF o niebezpiecznych produktach. W roku ubiegłym wrosła liczba kontroli związanych z powiadomieniami w systemie RASFF, natomiast kontrole w związku z wniesionymi interwencjami pozostały na poziomie roku 2022. Do Stacji wpłynęło 11 interwencji, dwie z nich zostały przekazane innym organom z uwagi na właściwość miejscową lub rzeczową. Jedyne 3 interwencje potwierdziły się podczas kontroli sanitarnych. W ramach prowadzonego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano do badań laboratoryjnych 191 próbek. W 1 próbce kawy mielonej palonej w kapsułkach stwierdzono zawartość furanu w ilości 3784,4 µg/kg; 2-metylofuranu w ilości >12000 µg/kg; 3-metylofuranu w ilości 671,6 µg/kg. Informacje o wynikach badań przekazano do PPIS w Katowicach właściwego miejscowo dla bazy magazynowej, z której była dostarczona powyższa kawa oraz do PPIS w m. st. Warszawa właściwego miejscowo dla podmiotu odpowiedzialnego za dystrybucję powyższej kawy. Ponadto do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zgłoszono powiadomienie w systemie RASFF informacyjne w celu przeprowadzenia oceny ryzyka dla zdrowia konsumentów. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH-PIB ocenił, iż produkt jest istotnie zanieczyszczony

jednak nie stwarza większego ryzyka dla zdrowia konsumentów niż podobne produkty obecne na rynku i dlatego nie wymaga się podjęcia dalszych działań w celu ochrony zdrowia konsumentów.

Nadzór w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, to między innymi ocena sposobu żywienia i w tym zakresie oceniono żywienie w jednostkach systemu oświaty na podstawie 28 jadłospisów oraz w jednym zakładzie cateringowym przygotowującym posiłki dla 6 rozdzielni posiłków w jednostkach systemu oświaty. W ocenianych jadłospisach nie stwierdzono nieprawidłowości, ocena receptur posiłków oraz używanych surowców również nie wykazała nieprawidłowości. Podsumowując dotychczasowe wyniki działań w obszarze żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty, podejmowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, można stwierdzić, że regulacje wymagań dotyczących środków spożywczych sprzedawanych i stosowanych w żywieniu przyjęły się już jako norma, utrwalając nowe nawyki w tym zakresie. Wprowadzone przepisy prawne podniosły świadomość wśród osób odpowiedzialnych za prowadzenie żywienia dzieci i młodzieży, w tym m.in. dyrektorów szkół, przedszkoli, a także spotkały się z pozytywnym odbiorem u rodziców i opiekunów. Ponadto oceniano jadłospisy pod względem urozmaicenia oraz wykorzystywania wszystkich grup składników odżywczych w trakcie wypoczynku dzieci i młodzieży. W ramach oceny żywienia oceniono również żywienie w szpitalu na podstawie jadłospisu z dekady i stwierdzono: powtarzanie się posiłków (2 razy zupa jarzynowa z makaronem, 3 razy zupa mleczna z płatkami owsianymi, 2 razy ten sam zestaw kolacyjny); zbyt małą ilość mleka i przetworów mlecznych (w dwóch dniach mleko i przetwory podano tylko w jednym posiłku), stwierdzono cztery razy makaron jako dodatek do zupy; natomiast nie wykorzystano ani razu wołowiny do przygotowywanych posiłków. W powiecie kolbuszowskim w zakładach żywienia zamkniętego czyli stołówkach szkolnych, przedszkolnych i żłobkach a także domach seniora od kilku lat przeważają zakłady z dożywianiem w formie cateringu. Dowóz posiłków, niekiedy kilkanaście kilometrów, może negatywnie wpłynąć na walory, zwłaszcza smakowe, posiłku. Jedynie 30% stołówek szkolnych i niespełna 40% stołówek przedszkolnych prowadzi produkcję posiłków w miejscu wydawania.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości techniczne to: zły stan techniczny pomieszczeń (podłogi, ściany, sufity) oraz wyposażenia (meble, regały). Natomiast najczęstszymi nieprawidłowościami sanitarnymi były kolejno: brak wdrożonych procedur na podstawie zasad systemu analizy zagrożeń i wyznaczenia krytycznych punktów kontroli (HACCP) – polega to na braku zapisów wynikających z powyższych procedur oraz brak czystości w zakładzie. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości sanitarnych nałożono 14 mandatów karnych na kwotę 3400 zł. Każdorazowo osoba popełniająca wykroczenie została pouczona w obszarze, w którym zostało popełnione wykroczenie, poprzez wyjaśnienie prawidłowych zasad. Na przestrzeni kilku lat obserwuje się, że nadal najczęstszym wykroczeniem jest brak wdrożenia procedur na podstawie zasad systemu analizy zagrożeń i wyznaczenia krytycznych punktów kontroli. Osoby popełniające to wykroczenie najczęściej podają powód, że zapomnieli o tym obowiązku.

W wyniku stwierdzenia nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego zakładów wydano 95 decyzji administracyjnych, rok wcześniej 128 decyzji administracyjnych. Najczęstszymi uchybieniami były: zły stan techniczny ścian, sufitów, podłóg, urządzeń i wyposażenia, brak wdrożonych procedur w oparciu o zasady systemu HACCP, brak wyniku badania wody używanej w zakładzie. W jednym przypadku zakazano prowadzenia działalności w warunkach domowych z uwagi na brak odpowiednich pomieszczeń i wyposażenia. W jednym zakładzie zakazano części prowadzonej działalności z uwagi na brak odpowiednich pomieszczeń do produkcji. W wyniku stwierdzenia środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej wydano 2 decyzje zakazujące

wprowadzania do obrotu i nakazujące usunięcie tych środków. Ponadto wydano 46 decyzji płatniczych będących następstwem niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego zakładów, a także w przypadku przeprowadzenia ponownych czynności kontrolnych w celu sprawdzenia, czy niezgodności stwierdzone wcześniej zostały usunięte.

Z uwagi na prowadzoną przez jednego z przedsiębiorców działalność eksportową swoich produktów i importową surowca przeprowadzono 58 granicznych kontroli sanitarnych w zakresie jakości zdrowotnej środków spożywczych (rok wcześniej 78 kontroli). W ramach tych działań wydano 58 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę oraz 58 decyzji opłatowych za czynności kontrolne i wydanie stosownych dokumentów.

W 2023 roku zgłoszono do PPIS w Kolbuszowej trzy podejrzenia ogniska zatrucia pokarmowego. W trzech przypadkach zgłoszenie było zbyt późno od wystąpienia objawów aby można było ustalić czynnik powodujący zatrucie. W czwartym przypadku prowadzono dochodzenie epidemiologiczne, jednak zbyt długi okres od wystąpienia objawów do zgłoszenia zachorowania nie pozwolił na pobranie próbek żywności w celu ustalenia czynnika powodującego zatrucie. Obserwuje się wzrost zatruc pokarmowych w stosunku do lat ubiegłych (w 2022 roku nie zgłoszono do PPIS w Kolbuszowej żadnego podejrzenia ogniska zatrucia pokarmowego), jednak późne zgłaszanie zachorowań do PPIS w Kolbuszowej utrudnia lub nawet uniemożliwia przeprowadzenie pełnego dochodzenia epidemiologicznego w celu ustalenia przyczyn zatruc. W 2023 roku nie zgłoszono żadnego zatrucia lub podejrzenia zatrucia grzybami.

W 2023 roku nadzór w zakresie higieny żywności i żywienia jak i w latach ubiegłych opierał się na opracowanym planie rocznym, w którym zostały uwzględnione wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego i Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W ramach prowadzonych działań można wyróżnić tematy, na które kładziony jest szczególny nacisk co najczęściej wynika z polityki w zakresie bezpieczeństwa żywności w Unii Europejskiej.

Pierwszym tematem była kontynuacja działań mających na celu objęcie nadzorem wszystkich podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej czyli rolników produkujących żywność pochodzenia roślinnego gdyż obowiązkiem podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej jest zarejestrowanie swojej działalności u właściwego miejscowo Inspektora Sanitarnego. Owoce miękkie, warzywa liściaste i kielki zgodnie z wytycznymi GIS znajdują się w grupie wysokiego ryzyka, jako potencjalne źródło zakażenia, dlatego przestrzeganie dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych przez tych producentów powinno być uwzględnione w bieżącym nadzorze. W 2023 roku w województwie podkarpackim kontynuowano w ramach zawartego porozumienia z Inspekcją Ochrony Środowiska i PIORiN-em wspólne kontrole w gospodarstwach rolnych. W ramach tego planu przeprowadzono kontrole sanitarne u trzech producentów pierwotnych. Były to wspólne kontrole z PIORiN-em – każda z Inspekcji przeprowadzała kontrolę w zakresie własnych kompetencji. W 2023r w związku z przepisami umożliwiającymi rolnikom sprzedaż środków spożywczych wyprodukowanych we własnym gospodarstwie do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wpłynęło pięć wniosków o zarejestrowanie działalności w ramach tzw. produkcji pierwotnej, rolniczego handlu detalicznego lub dostaw bezpośrednich.

Drugim tematem, który w 2023 roku nadal wymagał wzmożonych działań powstał w związku z rozprzestrzenianiem się na terenie Polski choroby: afrykański pomór świń. Działaniami kontrolnymi objęto zakłady żywienia i zakłady obrotu żywnością. Dokładnie sprawdzano czy przedsiębiorcy oferują dziczyznę w swoich zakładach, gdzie zaopatrują się w mięso i przetwory

mięsne wieprzowe oraz jak wygląda gospodarka odpadami. Wszystkie te działania miały na celu eliminację nielegalnego wprowadzania dziczyzny lub wieprzowiny od chorych zwierząt do obrotu. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Kolejnym tematem w ramach planowych działań jest nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności obligatoryjnie wzbogacanej. Nadzór sanitarny w zakresie bezpieczeństwa suplementów diety sprawowany przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zgodnie z ustawowymi kompetencjami obejmuje zarówno produkcję jak i dystrybucję tych produktów. Nadzór sanitarny sprawowany jest m. in. poprzez kontrole planowe i interwencyjne, realizację planu pobierania próbek. Na terenie powiatu kolbuszowskiego nie funkcjonują producenci/importerzy suplementów diety ani hurtownie suplementów diety. Sprzedaż suplementów diety odbywa się w sklepach spożywczych, aptekach, sklepach drogeryjnych jako dodatkowy dział sprzedaży oraz w sklepach internetowych. W 2023 przeprowadzono 10 kontroli w zakresie obecności w sprzedaży suplementów diety objętych powiadomieniami w systemie RASFF. Pobrano 4 próbki suplementów diety do badań laboratoryjnych, które nie zostały zakwestionowane. Ponadto dokonywano weryfikacji sprzedaży internetowej suplementów diety, na które były wnoszone interwencje do GIS. Weryfikacja dotyczyła 21 produktów – nie stwierdzono w ofercie sprzedawców z powiatu kolbuszowskiego powyższych produktów. Ponadto przeprowadzono 6 kontroli w tzw. zielarniach w trakcie których sprawdzano czy w ofercie znajdują się konkretne produkty lub grupa produktów np. z zawartością johimbiny. Kontrole powyższe nie wykazały nieprawidłowości.

Na terenie powiatu kolbuszowskiego nie funkcjonują producenci/importerzy żywności dla określonych grup. Sprzedaż żywności dla określonych grup odbywa się w sklepach spożywczych, aptekach, sklepach drogeryjnych jako dodatkowy dział sprzedaży. W 2023 nie przeprowadzono kontroli sanitarnych obejmujących wyłącznie ten zakres kontroli, kontrola powyższych środków spożywczych odbywała się w ramach planowych kontroli sanitarnych. Pobrano 2 próbki produktu z grupy: Żywność dla niemowląt i małych dzieci do badań laboratoryjnych w kierunku metali, organoleptyki i znakowania; 1 próbkę produktu z grupy: Żywność dla niemowląt i małych dzieci do badań laboratoryjnych w kierunku Furan; 2-metylofuran; 3-metylofuran; 1 próbkę produktu z grupy: preparaty dla niemowląt, preparaty do dalszego żywienia niemowląt do badań laboratoryjnych w kierunku metali, organoleptyki i znakowania; 1 próbkę produktu z grupy: środki spożywcze uzupełniające obejmujące produkty przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci w wieku od roku do trzech lat do badań laboratoryjnych w kierunku organoleptyki i znakowania – które nie zostały zakwestionowane.

Czwartym ważnym tematem, który również jest kontynuowany od kilku lat to tzw. „Akcji Lato”, czyli nadzór nad zakładami w związku z wakacjami i okresem urlopowym. W powiecie kolbuszowskim nie znajdują się typowo turystyczne lub wypoczynkowe miejscowości. W powiecie funkcjonuje zbiornik retencyjny, na którym wyznaczono miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli, jednak brak wokół niego rozbudowanej infrastruktury gastronomicznej. Od wielu lat obserwuje się, że osoby wypoczywające nad wodą przyjeżdżają z własnym jedzeniem, grillami. Z racji położenia powiatu w części północnej województwa podkarpackiego ruch turystyczny głównie związany jest z przemieszczaniem się turystów w góry, dlatego kontrole w ramach „Akcji Lato” skupiają się na obiektach zlokalizowanych przy drogach o zwiększonym natężeniu ruchu. W ramach wzmożonego nadzoru obiektów gastronomicznych skontrolowano 5 zakładów małej gastronomii, 9 zakładów żywienia otwartego, 1 automat do lodów oraz pobrano próbki do badań laboratoryjnych w jednej wytwórni ciast. W powyższych obiektach przeprowadzono łącznie 20 kontroli sanitarnych (w

tym rekontrolach), wydano 7 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno-technicznego, nie wydawano decyzji zakazującej prowadzenia działalności. W wyniku przeprowadzonych kontroli nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 1300zł. Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami był zły stan techniczny pomieszczeń (ściany, sufity, podłogi) i wyposażenia (głównie urządzeń chłodniczych), brak wdrożonych procedur na podstawie zasad HACCP (dotyczy zapisów wynikających z powyższych procedur), brudno.

W ramach wypoczynku dzieci i młodzieży skontrolowano warunki dożywiania na 7 turnusach obozów sportowych, 1 oazie oraz 2 półkoloniach. Dzieci wypoczywające na 7 turnusach obozów sportowych i oazie korzystały z dożywiania ze stołówek szkolnych, w których przygotowywane są posiłki od surowca. Natomiast dla uczestników półkolonii posiłki dostarczał zakład żywienia otwartego, w ramach dowozu posiłku do klienta. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych ani w zakresie dożywiania jak i jadłospisów uczestników wypoczynku.

W ramach funkcjonowania systemu szybkiego ostrzeżenia o niebezpiecznej żywności i paszy w 2023r przeprowadzono 72 kontrole sanitarne w zakresie sprawdzenia obecności na rynku zakwestionowanej żywności (w 2022r przeprowadzono 60 kontroli sanitarnych). Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów będących przedmiotem powiadomień. W 3 przypadkach stwierdzono w zakładach zabezpieczone i wycofane z obrotu produkty będące przedmiotem powiadomień – każdorazowo monitorowano dalsze postępowanie z kwestionowanym produktem.

W 2023 roku kontynuowaliśmy bezpłatne konsultacje w zakresie grzybów świeżych dzikorosnących. Każda osoba która ma wątpliwości co do zebranych przez siebie grzybów może zgłosić się do tut. Stacji w celu oceny tych grzybów. W roku ubiegłym trzy osoby skorzystały z takich konsultacji, w grupie ocenianych grzybów zidentyfikowano 2 gatunki grzybów niejadalnych oraz 3 gatunki grzybów trujących.

W okresie od czerwca do grudnia 2023r z polecenia Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego szczególnym nadzorem zostały objęte środki spożywcze pochodzące z Ukrainy. W ramach tych działań pobierano do badań laboratoryjnych próbki żywności, w tym 5 próbek w ramach kontroli pestycydów; 1 próbkę w kierunku badań metali; 1 próbkę w kierunku badań mykotoksyn – żadna próbka nie została zakwestionowana.

W drugim półroczu 2023 roku z polecenia Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wzmocniono nadzór nad środkami spożywczymi sprowadzanymi do Polski z krajów trzecich lub innych krajów UE, zwłaszcza w supermarketach. W powyższym okresie skontrolowano 6 supermarketów – wszystkie znajdujące się pod nadzorem. Przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych w wyniku których wydano 3 decyzje administracyjne na poprawę stanu technicznego zakładu; nałożono 1 mandat karny na kwotę 300zł za niewłaściwy stan sanitarny na sali sprzedaży. W trakcie kontroli sprawdzano między innymi warunki przechowywania środków spożywczych (temperaturę i czas przechowywania) oraz oznakowanie środków spożywczych ze szczególnym uwzględnieniem kraju pochodzenia owoców i warzyw – w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto pobrano do badań laboratoryjnych w supermarketach 5 próbek z grup żywności objętych wzmocnionym nadzorem oraz w zakładzie produkcyjnym 3 próbek z grup żywności objętych wzmocnionym nadzorem – żadna próbka nie została zakwestionowana.

Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nadzorowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej był i jest nadal

bardzo zróżnicowany. Oceniając bezpieczeństwo żywności i żywienia należy zauważyć, że większość przedsiębiorców dba o właściwe warunki higieniczno-sanitarne w zakładach oraz dobrą jakość żywności, jednak niewielki procent przedsiębiorców lekceważy zasady GHP, GMP powodując tym, że prowadzone przez nich zakłady oceniane są jako zakłady wysokiego ryzyka. Należy pod tym względem zauważyć poprawę stanu zwłaszcza sanitarnego zakładów oraz zdecydowanie mniej przypadków środków spożywczych po dacie minimalnej trwałości lub terminie przydatności do spożycia w stosunku do lat ubiegłych co przełożyło się na mniejszą liczbę mandatów karnych i decyzji na wycofanie środków spożywczych niewłaściwej jakości.

6. OCENA Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej realizowane są w oparciu o zadania dotyczące z bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa wynikających z ustawy PIS, wytycznych GIS, sytuacji epidemiologicznej, Narodowego Programu Zdrowia, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej, oraz występujących problemów i potrzeb zdrowotnych społeczeństwa powiatu kolbuszowskiego.

Zadania realizowane są poprzez długofalowe programy edukacyjne oraz podejmowanie akcyjnych kampanii informacyjnych adresowanych do poszczególnych grup wiekowych, populacji ludności powiatu kolbuszowskiego. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia jest prowadzona na szeroką skalę poprzez aktywizację środowiska szkolnego i społeczności lokalnej oraz w środkach masowego przekazywania, zakładach opieki zdrowotnej, innych zakładach, instytucjach i organizacjach. Celem tych działań było zapobieganie i zahamowanie rozwoju większości chorób cywilizacyjnych i zakaźnych, poprzez zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zdrowego i aktywnego stylu życia, odżywiania, dbałości o środowisko, w którym żyjemy, unikania ryzykownych zachowań, przestrzegania higieny osobistej.

Na stanowisku Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia zatrudniona jest jedna osoba. Ogółem w 2023 r. PPIS w Kolbuszowej realizował 5 ogólnopolskich, 7 wojewódzkich oraz 1 powiatowy program edukacyjny. Ogólna liczba dzieci, młodzieży oraz rodziców objętych edukacją programową to 15431 osób.

Procentowy wskaźnik placówek oświatowych współpracujących z PPIS w Kolbuszowej w ramach działań programowych:

Szkoły średnie – 75%

Szkoły Podstawowe – 50%

Przedszkola – 55%

Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził 45 wizytacji programowych w placówkach oświatowych realizujących programy edukacyjne.

Działalność oświatowa w 2023r. skierowana była przede wszystkim do środowisk szkolnych i przedszkolnych. W ramach podejmowanych działań edukacyjno-zdrowotnych PPIS w Kolbuszowej współpracował z :

- ✓ Starostwo Kolbuszowskie
- ✓ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolbuszowej
- ✓ Liceum Ogólnokształcące w Kolbuszowej
- ✓ Zespół Szkół Technicznych w Kolbuszowej
- ✓ Zespół Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych w Weryni
- ✓ Dyrekcja i grono pedagogów i nauczycieli szkół podstawowych w powiecie kolbuszowskim
- ✓ Dyrekcja i nauczyciele z przedszkoli w powiecie kolbuszowskim

- ✓ Tygodnikiem „KORSO”
- ✓ Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej
- ✓ Grupa Animacyjna „AniMisie”
- ✓ Galeria „Nad Nilem” Kolbuszowa
- ✓ Koła Gospodyń
- ✓ Grupa „Kijomaniacy”

Wszystkie zamierzenia programowe zostały zrealizowane. Poza działaniami programowymi prowadzono działania nieprogramowe. W tym temacie odbyło się 155 spotkań edukacyjnych z mieszkańcami powiatu, które dotyczyły:

- Profilaktyka palenia tytoniu, w tym Światowy Dzień Bez Tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia,
- Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych,
- Światowy Dzień Zdrowia,
- Profilaktyka zatruc grzybami,
- Promocja Szczepień ochronnych w tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia, Europejski Tydzień Szczepień”,
- Profilaktyka chorób nowotworowych,
- Profilaktyka wszawicy,
- Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego,
- Wybierają Bezpieczną Żywność, kampania Efsa,
- Problem Wagi Ciężkiej,
- Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do Uchodźców z Ukrainy,

Działania w powyższych zagadnieniach były realizowane poprzez prelekcje, stoiska edukacyjno-informacyjne oraz dystrybucje materiałów, posty w Social Mediach.

Program „Myję ręce bo wiem więcej” jest programem autorskim Powiatowej Stacji w Kolbuszowej. W 2023 roku Pracownik PSSE Kolbuszowa przeprowadził prelekcję w 11 szkołach. Szkoły te włączyły się w realizację powyższego programu. Spotkało się to z ogromną aprobatą i zaangażowaniem ze strony dzieci. Brały one czynny udział w zajęciach przygotowanych przez PSSE w Kolbuszowej „Witaj, mydlana przygodo”! Pod tym hasłem dzieci rozpoczynały zabawę. Wysłuchały przygodę o Mydłomenie, który zaprosił dzieci do wędrowki, do której wszyscy musieli się przygotować. Po pokazaniu uczniom i przećwiczeniu instrukcji mycia rąk umieściliśmy ją w widocznym miejscu w łazience dziecięcej. Miejmy nadzieję że od tej pory będą myli rączki zdecydowanie dłużej i dokładniej. W praktyce sprawdziliśmy jak dzieci myją ręce. Dzieci były zaskoczone potrzebą dokładnego mycia rąk, zwłaszcza w zakamarkach. Dzieci mogły zobaczyć doświadczenie z wodą i pieprzem obserwowały zachowanie pieprzu czyli brudu w kontakcie bez mydła i z mydłem. Dowiedziały się podczas obserwacji, że kładąc palec do wody posypanej pieprzem, pieprz-brud się nie poruszył. Natomiast, gdy palec był namydlony rozgonił pieprz w mig. Dzieci miały możliwość poznać właściwości mydła. Sprawdzały mokrą i suchą kostkę, rozlane mydła w płynie. Dowiedziały się jeszcze, że w kontaktach z mydłem należy jednak zachować ostrożność, by nie dostało się ono podczas mycia i kąpieli do oczu i ust. Prelekcja sprawiła wiele radości dzieciom podniosła wiedzę i umiejętności dzieci. Organizowano również zabawy ruchowe przez połączenie zabawy z niezbędną wiedzą chcemy przekazać im zasady dbania o higienę dłoni w sposób atrakcyjny i angażujący. Jedną z zabaw wymyślonych przez pracownika Inspekcji są “Anse kabanse”: W trakcie zabawy dzieci są uświadamiane jak bakterie i zarazki mogą się rozprzestrzeniać i powodować różne choroby, a higiena rąk może temu przeciwdziałać. Prelekcja sprawiła wiele radości dzieciom i podniosła wiedzę i umiejętności dzieci.

Przeprowadzono 23 spotkania na temat środków psychoaktywnych. Na spotkaniach zostały omówione również konsekwencje prawne związane z posiadaniem i rozprowadzaniem substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy oraz popełnieniem innych czynów zabronionych. Ponadto poruszono temat e-narkotyków tzw digitaldrugs, czyli narkotyków cyfrowych audio narkotyków lub dosów. W celu lepszego zrozumienia i zobrazowania poruszanych tematów uczestnicy zajęć mieli możliwość założenia narkogogli i alkogogli – specjalnych okularów, które sprawiają, że świat wygląda podobnie, jak po zażyciu narkotyków lub wypiciu alkoholu. Na prelekcji odnośnie bezpiecznego wypoczynku uczestnicy zostali uwrażliwieni na zagrożenia jakie mogą ich spotkać oraz uświadomieni iż zawsze należy zachowywać szczególną ostrożność i czujność oraz nie bagatelizować nawet najmniejszych zagrożeń.

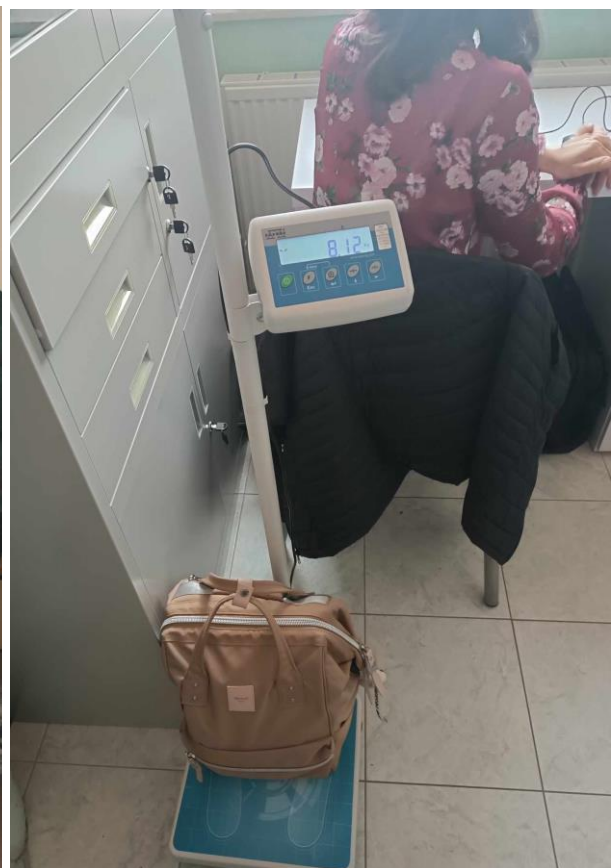

Kolejnym istotnym celem było uświadomienie dzieciom zagrożeń płynących z niebezpiecznych zachowań w szkole, w domu i na ulicy, zrozumienie potrzeby bezpiecznego zachowywania i potrzeby bezpiecznej zabawy w tym przewidywania skutków swoich działań i utrwalenie podstawowych zasad korzystania z pomocy pogotowia ratunkowego oraz umiejętności prawidłowej reakcji w razie wypadku. Ponadto za pomocą opowiadania pt., „Komputerowe królestwo Bobrusia” uświadomiono dzieciom jak ważne jest korzystanie z nośników elektronicznych w zrównoważony sposób i dzięki opowiadaniu dzieci zrozumiały że nic nie zastąpi relacji z przyjaciółmi. Istotnym elementem pogadanki było również zapoznanie uczniów z możliwościami i zagrożeniami, jakie daje Internet oraz przygotowanie uczniów do bezpiecznego korzystania z sieci.

W ramach interwencji nieprogramowej „Problem wagi ciężkiej” przeprowadzono 8 prelekcji na których uczestniczyło 853 rodziców, 3 spotkania na których uczestniczyło 46 nauczycieli oraz 18 prelekcji gdzie uczestniczyło 1789 uczniów. Sprawdzaliśmy, czy ciężar tornistra dzieci z klas I-IV nie przekraczał 10% ich masy ciała. W ramach pogadanki dla dzieci przygotowano konkurs z nagrodami, który polegał na jak najszybszym rozwiązaniu krzyżówki w naszej broszurze „Dekalog lekkiego tornistra”. Konkurs cieszył się ogromnym zainteresowaniem dzieci, nagrody wywołały radość na ich twarzach.

PPIS w Kolbuszowej jak również pracownik OZiPZ w PSSE Kolbuszowa są otwarci na współpracę oraz propozycje płynące ze środowisk lokalnych i ze środowisk szkolnych, w zakresie

szerzenia edukacji o tematyce prozdrowotnej. Wszelkie propozycje i zaproszenia do realizacji działań prozdrowotnych są pozytywnie rozpatrywane i w miarę możliwości podejmowane.

Podsumowanie:

Zadania realizowane w 2023 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z kontynuacji programów edukacyjnych oraz kampanii prozdrowotnych związanych z aktualną sytuacją zdrowotną w kraju. Istotną rolą w zakresie prowadzonych działań prozdrowotnych jest edukacja społeczeństwa poprzez lokalne media, które wykazują bardzo duże zainteresowanie działaniami promującymi zdrowie. Ponadto dzięki zaangażowaniu PPIS w Kolbuszowej zakupiono piramidę żywieniową, oraz makiety grzybów. Makiety doskonale naśladują kształt i kolor grzyba, zawierają opis danego gatunku. Makiety służą PSSE Kolbuszowa do podnoszenia poziomu wiedzy na temat grzybów, kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych dotyczących zatruc pokarmowych grzybami, zwrócenie uwagi na bezpieczne grzybobranie oraz edukację poświęconą tematyce kleszczy i profilaktyce chorób odkleszczowych u mieszkańców powiatu kolbuszowskiego.

7. OCENA Z ZAKRESU SANITARNEGO NADZORU ZAPOBIEGAWCZEGO

W 2023 roku wzorem lat ubiegłych głównym celem działalności w Zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego było egzekwowanie rozwiązań zapewniających spełnienie standardów, które nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Podejmowane działania obejmowały kontrolę spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w przedkładanych dokumentach oraz w zrealizowanych obiektach. W ramach działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej w 2023 roku prowadzono sprawy dotyczące:

Opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

W 2023 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej wpłynęło 3 wnioski dotyczące wydania opinii o projekcje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z sporządzoną do tych dokumentów prognozą oddziaływania na środowisko. Wydano 2 opinie sanitarne. Dotyczyły one terenów położonych na obszarze gminy Kolbuszowa oraz gminy Dzikowiec. Wniosek dotyczący terenów gminy Kolbuszowa, który do tut. Inspektora Sanitarnego wpłynął w dniu 28 grudnia 2023r. został rozpatrzony w 2024 roku.

Opiniowania potrzeby i zakresu sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko:

W 2023 roku rozpatrzono 48 wniosków dotyczących wydania opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W 3 przypadkach stwierdzono potrzebę sporządzenia raportu i określono jego zakres. Stanowisko takie zostało zajęte ze względu na lokalizację, wielkość inwestycji lub jej rodzaj. Sytuacja taka dotyczyła między innymi przedsięwzięć polegających na: budowie drogi wewnętrznej z parkingiem wielopoziomowym w mieście Kolbuszowa, instalacji malarni, odkrywkowej eksploatacji piasku.

W pozostałych przypadkach stwierdzono, że przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie jest wymagane. Opiniowane przedsięwzięcia dotyczyły między innymi: budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, rozbudowy dróg gminnych, powiatowych, budowy elektrowni fotowoltaicznych.

Uzgadniania środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięć:

W 2023 roku nie wydawano opinii w powyższym zakresie. W miesiącu grudniu wpłynęły do PPIS w Kolbuszowej 2 wnioski – zostały rozpatrzone w 2024 roku.

Opiniowania projektów budowlanych:

W 2023r. rozpatrzono 5 wniosków dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Wydane opinie dotyczyły:

- ✓ zmiany sposobu użytkowania budynku mieszkalnego jednorodzinne na usługowo-gastronomiczny,
- ✓ przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków,
- ✓ przebudowy i budowy sieci wodociągowej,
- ✓ budowy odcinka sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej
- ✓ projektu technologii kuchennej dla obiektu prowadzącego żywienie dzieci.

Odnotowano spadek liczby wydanych opinii z 11 do 5 w porównaniu do roku 2022.

Odbiorów obiektów budowlanych przed dopuszczeniem do użytkowania:

W 2023 roku przeprowadzono 14 kontroli w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych i sprawdzenia zgodności ich wykonania z projektem budowlanym.

Były to między innymi: budynek produkcyjny - zakład obróbki kamienia, zmiana sposobu użytkowania budynku usługowego na budynek przeznaczony na świadczenie usług medycznych, budynek produkcyjno-usługowy z przeznaczeniem na cukiernię, budynek usługowy z przeznaczeniem na centrum konferencyjno-bankietowe, oczyszczalnia ścieków, sala gimnastyczna, świetlica przy budynkach szkół, budynek rehabilitacji, budynek przeznaczony na żłobek i przedszkole, przebudowa budynku stacji uzdatniania wody.

Nie wnoszono sprzeciwu w związku z dopuszczeniem tych obiektów do użytkowania.

Rozpatrywaniem wniosków dotyczących zaopiniowania projektów decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2023 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej wpłynęło 67 wniosków dotyczących wydania opinii o projekcie decyzji o warunkach zabudowy lub projekcie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Projekty te dotyczyły w większości przypadków budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Obejmowały również budowę budynków gospodarczych, przydomowych oczyszczalni ścieków, sieci wodociągowych, kanalizacyjnych czy farm fotowoltaicznych.

Rozpatrzono 59 wniosków, pozostałe zostały rozpatrzone w 2024r. Tutejszy Inspektor Sanitarny nie kwestionował rozwiązań przyjętych w w/w projektach decyzji.

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kolbuszowej wydał dwa postanowienia dotyczące projektów decyzji o warunkach zabudowy. Nie wpłynęły zażalenia na wydane postanowienia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kolbuszowej w 2023 roku nie wydawał decyzji na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej.

Nie prowadzono kontroli w trakcie realizacji obiektów budowlanych.

W 2023 roku do PPIS w Kolbuszowej nie wpłynęły wnioski o wydanie zgody na odstępstwa wynikające z kompetencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Podsumowanie działań;

Stanowiska w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zajmowane są w związku z wnioskami wpływającymi do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego od zainteresowanych stron. Wobec powyższego rodzaj i ilość rozpatrywanych w danym roku spraw znajdujących się w kompetencji Powiatowego Inspektora Sanitarnego jest zmienna i zależna od wpływających wniosków.

W roku 2022 roku przeprowadzono 11 kontroli, wydano 22 decyzje płatnicze oraz 72 opinie sanitarne. Z kolei w 2023 roku przeprowadzono 14 kontroli, wydano 19 decyzji płatniczych, 2 postanowienia. Ogółem zajęto 131 stanowisk.

W porównaniu do roku 2022 odnotowano spadek liczby wydanych opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych rozwiązań planistycznych przyjętych w projektach budowlanych z 11 do 5.

Wnioski, które dominowały w 2023 roku dotyczyły uzgodnień projektów decyzji o warunkach zabudowy pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Sytuacja taka ma miejsce w związku ze zmianą przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która miała miejsce w 2023 roku.